

- O KORNELU MORAWIECKIM • JAN TADEUSZ STANISŁAWSKI
- SPOTKANIE PISARZY ŚWIATA • POLSCY HIPPISI
- TAJEMNICA RÓŻDŹKARSTWA

PISMO NIEZALEŻNE WYDAWANE PRZEZ GRAŻYNĘ I ZBIGNIEWA FARMUSÓW

ECHO-TYGODNIK POLSKI

NO. 21 • 10-16 MARCA 1988 • TORONTO • PUBLISHED WEEKLY • CENA: \$1.25

CZESI ŻĄDAJĄ SWOBÓD RELIGIJNYCH

W poniedziałek, 7 marca, tysiące katolików czeskich wypełniło katedrę św. Wita na wzgórzu hradeckim w Pradze. Przy puszcza się, że w mszy św. wzięło udział 8000 osób. Była to największa uroczystość religijna w Czechosłowacji od 1948 roku. Po mszy setki ludzi wykrzykiwały: "Chcemy swobody religijnej, Chcemy papieża, Chcemy biskupów, Niech żyje papież". Tłum około 1000 osób zebrał się pod balkonem mieszkania Prymasa Czechosłowacji, kardynała Franuska Tomaska Budynek, w któ-

rym mieszka Prymas łączy się z zamkiem na Hradczanach, oficjalna rezydencja prezydenta Czechosłowacji, Gustava Husaka

16 osób zostało zatrzymanych w piątek i sobotę, prawdopodobnie by uniemożliwić im uczestniczenie w uroczystości poniedziałkowej. Byli to znani czescy dysydenci i działacze religijni

Dwugodzinna msza poświęcona była błogostawionej Agnieszce, czeskiej księżniczce z XIII w., która ma być kanonizowana przez Watykan jeszcze tego roku. Przes-

łanie od Ojca Świętego do zgromadzonych przyjęte zostało gromkim aplauzem

W Czechosłowacji mianowano po raz ostatni biskupów w 1973 roku. Rząd komunistyczny nie zgadza się na propozycje osobowe wysuwane przez Watykan, a Watykan nie chce uznać księży związanych z propanstwową instytucją Pacem in Terris. 300 tysięcy podpisów zebrano pod 31-punktową petycją, która obiegła całą Czechosłowację, domagając się większych swobód religijnych, oddzielenia Kościoła od państwa,

mianowania biskupów oraz prawa do krytykowania marksistowskich dogmatów i urzędników państwowych bez obawy represji. Petycja zyskała silne poparcie kardynała Tomaska oraz Czechosłowackiego Ruchu na rzecz Poszanowania Praw Człowieka, Karta 77

ROZRUCHY W ARMENII I AZERBEJDŻANIE Ofiary śmiertelne Wprowadzenie godziny policyjnej

Po niedzielnych rozruchach w miejscowości Czungais 40 km od Baku, w Azerbejdżanie, wprowadzono tam godzinę policyjną, a we środę, 2 marca nadeszła wiadomość, że ulice patrolowane są przez oddziały wojska. Do Czungaisu przybył też premier Azerbejdżanu. Rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych, Giennadij Gierasimow podawał początkowo, że kilka osób w Czungaisie zginęło, zaprzeczał jednak liczbie 17 podanej przez niezależne pismo Głosnost, wydawane w Moskwie, twierdząc, że jest przesadzona. Wreszcie w niedzielę, 6 marca, podano oficjalnie, że w niepokojach w Armenii i Azerbejdżanie zginęły ogółem 33 osoby, w tym aż 31 w Czungaisie. Rozruchy w Czungaisie, między Ormianami i Azerbejdżanami miały podłoże narodowościowe. Rzecznik MSZ przyznał, że przy ustalaniu granic republik poczynione zostały w przeszłości pewne błędy. Michał Gorbaczow zaś oświadczył w piątek, 4 marca, że miejscowe władze partyjne zbyt długo ignorowały konflikt na tle etnicznym. W Czungaisie doprowadzane są do porządku budynki publiczne i mieszkalne. Władze wszczęły śledztwo w celu ustalenia winnych wykroczeń o charakterze kryminalnym.

Zgodnie z doniesieniami z czwartku, 3 marca, również w miejscowości Kirowabag w Azerbejdżanie ulice patrolowane są przez służby bezpieczeństwa. Nie jest jasne, czy chodzi tu o wojsko, czy też lokalne siły milicji. Korespondentom zagranicznym nadal nie wolno przebywać na terenach objętych niepokojami. Zgodnie z wypowied-

zią rzecznika Giennadija Gierasimowa, ich obecność mogłaby zostać wykorzystana przez elementy nacjonalistyczne

BLOKADY CIĄG DALSZY

Blokada konsulatu w Sydney nie rozpoczęła się, jak zapowiadaliśmy, w poniedziałek, 29 lutego, ale dopiero w piątek, 4 marca. Wcześniej związkowcy australijscy wstrzymali blokadę, bowiem do Australii dotarła wiadomość, że Lech Wałęsa otrzymał ze Stoczni urlop. Uznano to za dobry znak. Niewiele później jednak najpierw Władysław Frasyniuk, a potem pozostali członkowie delegacji Solidarności na kongres Międzynarodowej Konfederacji Wolnych Związków Zawodowych otrzymali odmowę wydania paszportów, po czym na konferencji prasowej rzecznik prasowy rządu, Jerzy Urban oświadczył, że wstrzymanie wyjazdu delegacji Solidarności leży w interesie Polski.

2 marca, w środę, premier Australii, Bob Hawke, wezwał ambasadora PRL w Australii, by na jego ręce złożył ostro sformułowany list, adresowany do generała Wojciecha Jaruzelskiego. Poinformował on

Dokonczenie na str 4

OŚWIADCZENIE KRAJOWEJ KOMISJI WYKONAWCZEJ SOLIDARNOŚCI

W ostatnich dniach lutego odbyło się posiedzenie KKW Solidarnosc KKW ogłosiła następnie komunikat, w którym czytamy, że obecne spotkanie członków Komisji utrudniane było przez długotrwałą inwigilację, a następnie ich aresztowanie i przetrzymywanie. Jest to wyraz ogólnej tendencji nasilenia represji wobec działaczy niezależnych organizacji, jaką obserwuje się w ostatnim czasie. Od wielu miesięcy władze PRL próbują sparalizować działalność niezależnych inicjatyw społecznych i gospodarczych. Organizacjom tym odmawia się legalizacji, a ich działaczy szykanuje. Przetrzymuje się w więzieniu młodych ludzi, którzy odmawiają służby wojskowej ze względu na swoje przekonania. Jednocześnie zatrważająca jest nieporadność władz w dziedzinie gospodarczej. Wprowadzona drastyczna podwyżka cen zepchnęła wiele rodzin na poziom wyżywienia. W tej sytuacji rośnie napięcie i niezadowolenie. W lutym rozpoczęła protest Solidarnosc służby zdrowia KKW w pełni popiera ich żądania. Szansą wydobyć się z katastrofalnej sytuacji, w jaką wpędził Polskę dotychczasowy system rządzenia jest pluralizm społeczny, gospodarczy i polityczny.

Drugie oświadczenie KKW, wydane po tym samym posiedzeniu, zajęło się kwes-

cją więźniów politycznych. Powszechnie ogłoszona przez władze PRL opinia, że w Polsce nie ma już więźniów politycznych jest nieprawdziwa. Można się z łatwością doliczyć przynajmniej jedenastu ludzi uwięzionych za działalność polityczną i społeczną. Są to: Jan Andrzej Gorny, Katowice, Adam Hodysz, Gdansk, Anna Łukowska-Karniej, Wrocław, Andrzej Kołodziej, Gdansk, Kazimierz Krauze, Krakow, Kornel Morawiecki, Wrocław, Gabriel Samiłek, Wrocław, Andrzej Marek Supinski, Katowice, Bogusław Szybalski, Elbląg, Krzysz-

tof Szymański, Gdańsk, Krzysztof Wolf, Warszawa. Z kolei Mariusz Bajda, Szczecin, Piotr Bednarz, Gdynia, Jacek Borcz, Kołobrzeg, Sławomir Dutkiewicz, Bydgoszcz, Krzysztof Gotowicki, Gdynia, Oskar Kasprek, Katowice, Jacek Kleparski, Krakow, Piotr Różycki, Bydgoszcz, Kazimierz Sokołowski, Gorzów Wielkopolski, Wojciech Wozniak, Szczecin, Piotr Zdrzeniecki, Łódź, więzieni są za odmowę pełnienia służby wojskowej KKW zwraca się do wszystkich instytucji, organizacji oraz ludzi dobrej woli o pomoc w uwolnieniu uwięzionych i apeluje o organizowanie akcji w ich obronie.

Z OSTATNIEJ CHWILI

• Prymas Polski, kardynał Józef Glemp oświadczył, że zamierza przyjąć zaproszenie na wyjazd do Moskwy na uroczystości związane z Millennium chrztu Rusi. Byłaby to pierwsza wizyta Prymasa Polski w ZSRR. Kardynał Glemp powiedział w poniedziałek, 7 marca, że otrzymał zaproszenie na czerwcowe uroczystości organizowane przez cerkiew prawosławną i że zamierza z niego skorzystać. Powiedział też, że pragnąłby odwiedzić inne rejony ZSRR. Podczas swojej niedawnej wizyty w Dublinie Prymas Polski oświadczył, że chciałby odwiedzić skupiska Polaków w ZSRR.

WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA

• **Sekretarz stanu USA, George Shultz oświadczył w czwartek, 3 marca, że USA nadal sprzeciwia się uczestniczeniu Organizacji Wyzwolenia Palestyny w bliskowschodnich rokowaniach pokojowych.** W rozmowie z dziennikarzami przed wyjazdem na Bliski Wschód Shultz powiedział, że organizacja ta powinna najpierw wyrzec się działalności terrorystycznej oraz uznać prawo do istnienia Izraela. Udziału OWP w konferencji pokojowej domagają się kraje arabskie. Tego samego dnia Shultz powrócił na Bliski Wschód by kontynuować swoją misję pokojową. W piątek, 4 marca, Shultz spotkał się w Jerozolimie z premierem Izraela Icchakiem Shamirem i ministrem spraw zagranicznych, Simonem Peresem, zaś w sobotę, 5 marca, wezwał cztery kraje - Izrael, Jordanię, Syrię i Egipt, by w ciągu 10 dni udzieliły odpowiedzi na zgłoszone propozycje pokojowe. USA proponuje ograniczoną autonomię dla Palestyńczyków na terenach okupowanych oraz zwołanie międzynarodowej konferencji pokojowej. Zarówno prezydent Egiptu Hosni Mubarak, jak minister spraw zagranicznych Izraela Simon Peres określili propozycje jako interesujące i napawające optymizmem. Tymczasem w sobotę i niedzielę na zachodnim brzegu Jordanu zginęli w starciach z żołnierzami izraelskimi dwaj dalsi Palestyńczycy, a trzech odnieśli obrażenia. Petardy z gazem łzawiącym wystrzelone przez Izraelczyków wylądowały na terenie palestyńskiego szpitala, powodując panikę wśród chorych.

• **W środę, 2 marca, rozpoczęła się w Genewie kolejna runda rokowań afgańsko-pakistańskich.** Rokowania odbywają się pod auspicjami ONZ, przy współdzieleniu mediatora z ramienia ONZ, Diego Cordobez. Obydwie delegacje obradują osobno. Kluczowym tematem rozmów jest utworzenie rządu koalicyjnego zanim Rosjanie opuszczą teren Afganistanu, w przeciwnym bowiem wypadku krajowej grozi wojna domowa. Do utworzenia takiego rządu dążą Pakistańczycy, nato-

miast Moskwa wykazała brak zainteresowania tą sprawą, a Diego Cordobez uważa, że nie jest to czas na rozpatrzenie tej sprawy, potwierdził jednak, że obie strony zgadzają się, że istnieje potrzeba powołania takiego rządu.

• **Pakistan uzależnia podpisanie porozumienia pokojowego od uzgodnienia powołania rządu przejściowego w Kabulu.** Jest to sprawa zagwarantowania wolności narodowi - powiedział szef delegacji pakistańskiej na rokowania w Genewie - który zapłacił za nią ponad milionem ofiar śmiertelnych.

• **W poniedziałek, 7 marca, ambasadę sowiecką w Teheranie i konsulat w Isfahanie obrzucono kamieniami.** Rzucano też butelki z benzyną. Dyplomata irański w Moskwie wezwany został do ministra spraw zagranicznych ZSRR, gdzie wręczono mu protest przeciwko demonstrowaniu Iran oficjalnie oskarżył ZSRR o przekazywanie pocisków ziemiom i rakietom Irakowi. Moskwa zaprzecza tym doniesieniom.

• **W poniedziałek, 7 marca, z terenu Egiptu przedostali się do Izraela, trzech terrorystów, którzy oprowadzili autobus wiozący robotników z nocnej zmiany w elektrowni atomowej.** W autobusie znajdowały się głównie kobiety. Podczas negocjacji z żołnierzami izraelskimi troje zakładników zostało zastrzelonych, a troje rannych. Komandosi izraelscy zaatakowali autobus i zabili terrorystów. Do napadcy przyznała się Organizacja Wyzwolenia Palestyny, nazywając ją wzmocnieniem akcji militarnych Grupa, której członkami byli trzech zabici terrorysty. Powiązana jest z Jasserem Arafatem.

• **126 kobiet kończy we wtorek, 8 marca, trzydniową głodówkę, podjętą w różnych miastach ZSRR na znak protestu przeciw niewyrażeniu zgody przez władze sowieckie na ich emigrację.** Administracja państwowa uzasadnia odmowę posiadaniem przez nie tajemnic państwowych. W obronie

kobiet wystąpili intelektualisci francuscy.

• **W poniedziałek w nocy wymalowano swastyki na pomniku ofiar nazizmu w Wiedniu.** Zbliża się 50 rocznica przyłączenia Austrii do III Rzeszy.

• **W czwartek, 3 marca, opublikowane zostało w Watykanie po raz pierwszy w historii sprawozdanie z działalności finansowej Watykanu za rok 1986.** Zostało ono sporządzone na specjalne życzenie papieża Jana Pawła II. Wykazuje ono, że rezerwy finansowe Watykanu zostały prawie całkowicie wykorzystane. W roku 86 Kościół wydał dwukrotnie więcej niż wynosił dochody. Deficyt w wysokości 57 mln dol. pokryty został z rezerwy funduszu pochodzącego z tzw. świetopietrza, pieniędzy ofiarowanych bezpośrednio papieżowi podczas zbiorów wśród wiernych. Przeszło połowa wydatków Watykanu pochłonięta została na płace dla ponad 2300 pracowników. Jak pisał prasowe celem opublikowania sprawozdania jest nakłonienie katolików na całym świecie do zwiększenia udziału w wydatkach Kościoła.

• **Rząd amerykański w dalszym ciągu uznaje Arturo Delvalle za konstytucyjnego prezydenta Panamy.** W ubiegłym tygodniu Panamskie Zgromadzenie Narodowe, pozostające pod wpływem wojska, usunęło Delvalle ze stanowiska prezydenta, gdy starał się on zdymisjonować szefa sił zbrojnych, generała Noriegę Delvalle przebywa w ukryciu, skąd zwrócił się do Stanów Zjednoczonych o wywarcie presji gospodarczej na Panamę, by doprowadzić do obalenia Noręgi, oskarżonego w USA o handel narkotykami.

• **Henryk Szeryng, znakomity skrzypek, zmarł w czwartek, 3 marca w Kassel, w Niemczech Zachodnich.** Miał lat 69. Szeryng urodził się w Polsce, był obywatelem Meksyku. Do Meksyku przybył po raz pierwszy wraz z generałem Sikorskim, jako jego oficer łącznikowy.

• **Ministrowie spraw zagranicznych krajów Wspólnoty Europejskiej spotkali się w sobotę, 5 marca w RFN.** Tematem tego nieformalnego spotkania były stosunki Wschód-Zachód oraz sytuacja międzynarodowa. W końcu czerwca ma odbyć się w Hannoverze spotkanie na szczycie Wspólnoty.

• **Przywódca sunnitów libańskich, Mustafa Saad wezwał wszystkich obywateli do opuszczenia Libanu.** Saad powie-

dział, że ostatnia fala porwań wykazała, iż obywatelom nie można zapewnić bezpieczeństwa.

• **Milicja rozpedziła w niedzielę, 6 marca w Moskwie demonstrację zorganizowaną przez niezależne ugrupowania.** Co najmniej trzech działaczy praw człowieka zatrzymano. W manifestacji wzięło udział ponad 100 osób. Demonstracja odbywała się pod hasłami całkowitej destalinizacji oraz przyznania społeczeństwu większych swobód i prawa do emigracji. Niezależne ugrupowania zwracały się wcześniej do władz o zezwolenie na zorganizowanie tej manifestacji, ale otrzymały odpowiedź negatywną.

• **Na łamach brytyjskiego Sunday Telegraph zamieszczono artykuł na temat niedawnej bójki w Moskwie między rosyjską młodzieżą a robotnikami przybyłymi z różnych republik ZSRR.** Według doniesienia w bójce wzięły udział setki osób. Incydent miał miejsce 20 lutego. Oskarżono - według relacji przedstawiciela władz miejskich - 18 osób i oskarżono o chuliganstwo.

• **W Tybecie, podczas antychińskich rozruchów w sobotę, 5 marca, zginęły co najmniej trzy osoby.** Według innych doniesień zabitych było 9. Korespondenci z Pekinu o przerwaniu połączenia telefonicznego z miejscowością gdzie miały miejsce niepokoje.

• **W niedzielę, 6 marca, w północnym Izraelu pięć osób cywilnych odniosło rany w wyniku ataku raketowego.** Rakiety produkcji

sowieckiej, typu Katusza, wystrzelono z terytorium Libanu. Rzecznik rządu zapowiedział akcję odwetową.

• **Z Afganistanu doniesiono w niedzielę, 6 marca, że dwóch doradców francuskich zginęło w czasie ataku jednego oddziału partyzanckiego na konwoj broni dla innego oddziału partyzanckiego.** Francja stanowczo zaprzeczyła jakoby w tym kraju przebywali doradcy francuscy. Obywatele francuscy, którzy znajdują się w Afganistanie - oświadczone - są powiązani z misjami humanitarnymi.

• **Przed ambasadą sowiecką w Teheranie doszło w piątek, 4 marca, do demonstracji na znak protestu przeciw dostarczaniu przez ZSRR Irakowi rakiet typu ziemia-ziemia.** Demonstranci, zbliżając się do ambasady, zaczęli wznosić okrzyki Śmierć Rosji. Policja irańska przystąpiła do ochrony ambasady i demonstracja odbyła się bez incydentów. Wkrótce po demonstracji kolejna rakietowa demonstracja spadła w Teheranie na dzielnicę mieszkalną. Władze irańskie twierdzą, że rakiety te są sowieckie, Moskwa zaprzecza, jakoby sprzedawała bron Irakowi, Irak głosi, że rakiety sam produkuje.

• **Od poniedziałku, 29 lutego trwa wzajemne ostrzeliwanie stolic Iranu i Iraku.** Rakiety typu ziemia-ziemia trafiły między innymi w święte miasto Iranczyków, Kum, gdzie przebywa Chomeini. W Bagdadzie i Teheranie jest wiele ofiar śmiertelnych.

SZCZYT NATO W BRUKSELI

2 i 3 marca miało miejsce w Brukseli posiedzenie 16 państw członkowskich NATO. W swoim przemówieniu inauguracyjnym lord Carrington wezwał ZSRR i inne kraje bloku wschodniego do respektowania praw człowieka, bowiem właśnie pozbawienie społeczeństw w tej części świata podstawowych praw jest przyczyną napięć w stosunkach Wschód-Zachód i wpływa na realizację polityki rozbrojeniowej Sojuszu Atlantyckiego. Podkreślił on też nie idzie tu w żadnej mierze o mieszanie się w wewnętrzne sprawy tych państw. Spotkanie w Brukseli, pierwsze w ciągu ostatnich 6 lat, miało na celu pozyskanie europejskiej opinii publicznej dla propozycji Sojuszu w obliczu ofensywy propozycji pokojowych ZSRR i uwodzielejskiej polityki Gorbaczowa. Pojawilo się ono we właściwym momencie dla podjęcia nowej taktyki po podpisaniu umów w

kwesii likwidacji rakiet średniego zasięgu i w czasie trwających rozmów o ograniczeniu strategicznych arsenałów o połowę.

Komunikat końcowy spotkania głosi, że Sojusz nadal musi dysponować bronią jądrową, która w miarę potrzeby musi też być nowoczesna. Strategia obronna NATO bazować zas będzie na odpowiednio zrównoważonym i efektywnym systemie broni nuklearnych i konwencjonalnych. Przywódcy Sojuszu poparli po raz kolejny amerykańsko-sowiecki układ o eliminacji broni średniego zasięgu. Równocześnie poparto wysiłki na rzecz ograniczenia o połowę stanu arsenałów strategicznych oraz wezwano do eliminacji broni chemicznej i zrównowazenia broni konwencjonalnej w Europie. W dziedzinie politycznej uczestnicy obrad podkreślili, że Sojusz Atlantycki stara się doprowadzić do

Dokonczenie na str 3

ŚWIĘTA ZA PASEM

Wypada złożyć świąteczne życzenia Rodzinie, Przyjaciółom, Klientom

Bez kłopotu, wypisywania dziesiątków kartek, w ciekawym, świątecznym numerze, pięknym drukiem, w tysiącach egzemplarzy

ZŁÓŻ ŻYCZENIA WIELKANOCNE

przez ECHO-TYGODNIK POLSKI

To także świetna forma reklamy i informacji

o oferowanych usługach

Prosimy telefonować w tej sprawie na numery

534-4367 p Wójcik lub 766-6894

ECHO
-TYGODNIK POLSKI

wydają:

Grazyna i Zbigniew
FARMUS

51A Thistle Down Blvd.

REXDALE, Ont. M9V 4A6

tel 743-5706

Poniedziałek, wtorek od 3 do 10 w

Redaktor naczelny Grażyna Farmus
Dyrektor działu reklamy i dystrybucji
inż. Zdzisław Wójcik

REDAKTORZY DZIAŁÓW

Świat, Kanada Zbigniew Farmus

Polska Katarzyna Banachowska

Czytane między wierszami &

Lektury nleobojęne

Karolina Jankowska

Korespondencje z dalekiego kraju

Bolesław Ślesinski

Polityka kanadyjska dr Tadeusz Pruss

Wojciech Wojnarowicz

Poradnia Zaufanie dr Zofia Bończa

Pokończ kapitałizm

dr Krzysztof Ostaszewski

Apteka Natury dr Zofia Górnicka

Horoskop, Kalendarium, korekta

Ewa Rewkowska

WSPÓLPRACUJĄ

prof. dr Ewa Brantley Wacław Liebert,

Bogusław Rzepecki Andrzej Stawicki

Lech Jamka, Janusz Pietruski, S. Lech

Adela Dymka Darek Barecki

Magda, Marek i Kot Czyżycy

ADVERTISING RATES

DISPLAY ADS \$ 7 00 per col. inch, FULL PAGE \$ 700,
HALF PAGE \$ 350 00

Classified Ads \$ 4 (up to 25 words) Job Ads FREE
Special minimum 3 months' advertising (12 issues)
1 col 1 1/2 inch \$ 65 00, 2 cols - 1 1/2 inches \$ 130,
2 x 3 inches \$ 260 00 photo extra \$ 5 00
s \$ 390 00

SUBSCRIPTION PRENUMERATA

PIĘCIOLETNIA \$ 25 00, ROCZNA \$ 50 00
dla nowo przybyłych, wg kolejności zgłoszeń (12
numerów) bezpłatna

NIEDZIELNY MARSZ

W niedzielę, 6 marca, w centrum Toronto miał miejsce doroczny marsz feministek z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet. Tym razem jednak setki kobiet śpiewających i tańczących pod transparentami o rozmaitej treści pochodziły nie z jednej organizacji, ale z całego ich wachlarza. Między innymi maszerowali w niedzielę trockiści, którzy manifestują przeciwko wyprowadzeniu wojsk sowieckich z Afganistanu. Ogólnie hasło marszu brzmiało: Kobiety przeciw rasizmowi, seksizmowi i nierówności ekonomicznej. Demonstrowano także za wolnym dostępem do zabiegów przerywania ciąży. Jak na ironię wiele kobiet zabrało ze sobą na manifestację dzieci.

**WZROST PODATKÓW
PROWINCJONALNYCH**

Premier David Peterson zapowiedział ostatnio, że w Ontario wzrosną podatki od sprzedaży. Przyczyną wzrostu deficytu budżetu prowincjonalnego o 100 mln dolarów w trzecim kwartale roku budżetowego jest stały wzrost wydatków na leczenie. Minister finansów, Robert Nixon, w swoim oświadczeniu zostawił całą sprawę do dalszych dyskusji wewnątrz rządu. Ostatnim rokiem bez deficytu w Ontario był rok 1971. W 1973 rząd konserwatywny podniósł podatek od sprzedaży z 5% na 7%.

**DOŚWIADCZALNE
DZIECI?**

Kanadyjski Medical Research Council opublikował zbiór zasad, które są pierwszą próbą uregulowania etycznych problemów związanych z nowoczesnymi technologiami medycznymi takimi, jak inżynieria genetyczna. Jedną z tych zasad głosi, że nie wolno będzie hodować w próbkach ludzkich embrionów przeznaczonych wyłącznie do celów badawczych. Dopuszcza się badania, w których płód ma zagwarantowane bezpieczeństwo i wyłącznie za zgodą matki.

POLICJA OSTRZEGA

Mieszkańcy centrum Toronto zostali ostrzeżeni przez policję przed grasującym w okolicy ulic

Bloor, Jarvis, Sherbourne gwałtami. Osobnik owi dostaje się do mieszkań samotnych kobiet przez nie zamknięte okna lub drzwi balkonowe. Policja zaleca skrupulatne sprawdzanie zamknięcia okien i drzwi balkonowych, trzymanie telefonu obok łóżka wraz z numerem na który można dzwonić o pomoc, założenie zamków na drzwi od sypialni. Prosi też o sprawdzanie w lusterku wstecznym - podczas wjeżdżania do podziemnego garażu - czy ktoś nie wszedł przy okazji otwarcia drzwi i nie wsiadanie z podejrzanymi osobnikami do windy. W razie gdy ktoś taki wejdzie do windy, w której już się jest, policja zaleca naciśnięcie guzików wszystkich pięter.

**STRAJK LEKARZY
W MANITOBIE**

Lekarze z Manitoby zastrajkują 5 kwietnia, o ile rząd prowincji nie rozstrzygnie w wiążącym arbitrażu kwestii ich wynagrodzeń. Rząd przyznał lekarzom podwyżkę 5,7% za 86 i 87 i zaproponował 3% za 87, 88 i następny. Zgodnie z informacją uzyskaną od ministra zdrowia w rządzie Manitoby, Wilsona Parasuka, lekarze żądają podwyżki o 14%. Z kolei przewodniczący Manitoba Medical Association twierdzi, że jest to liczba błędna, ale nie podaje poprawnej. Stwierdza tylko, że w Manitobie lekarze zarabiają o 25% mniej niż lekarze innych prowincji. Statystyki Wydziału Zdrowia rządu federalnego za rok 1985 podają, że średni zarobek lekarzy w Manitobie wynosi 86 000 dol. rocznie (w Ontario, gdzie zarobki są najwyższe, jest to suma 108 000 dolarów).

**MNIEJSZE PODATKI DLA
FIRM UBEZPIECZENIOWYCH**

Wprowadzony z początkiem stycznia tego roku 15% podatek od dochodów z inwestycji towarzystw ubezpieczeniowych wywołał wśród nich gwałtowny sprzeciw. Ich zdaniem opodatkowanie inwestycji odbiera posiadaczom polis na życie możliwość korzystania z dywidend. Efektem imponującej kampanii nacisku na rząd federalny jest projekt nowych przepisów, przedstawiony przez ministra finansów, Michaela Wilsona. Zgodnie z tą poprawką firmy ubezpieczeniowe wpłacą do kasy rządowej około 115 milionów dol., zamiast projektowanej sumy 175

milionów, oszczędza więc 60 mln dol. Zwycięstwo to jest częściowe i nie zadowoliło przedstawicieli firm ubezpieczeniowych.

**ZMIANA PRZEPISÓW
PRZERYWANIA CIĄŻY?**

Premier Brian Mulroney rozważa możliwość wprowadzenia prawodawstwa w kwestii przery-

wania ciąży podobnego do tego, jakie istnieje w Stanach Zjednoczonych. By zabieg ten we wczesnym stadium rozwoju płodu był legalny, a w późniejszym nielegalny. Nie wiadomo jednak jeszcze w jaki sposób będzie on wprowadzany w życie. Ten projekt, na temat którego zdania są podzielone zarówno wewnątrz jego partii, jak i w całym kanadyjskim społeczeństwie

Nie jestem pierwszym, który wypowie zdanie, iż Kanadyjczycy najlepiej z wszystkiego umieją się bawić. Jest to cecha bardzo piękna i godna polecenia. Świadczy, że zachowało się w sobie wiele z dziecka. Kiedy przyszło do zorganizowania XV Zimowej Olimpiady w Calgary, Kanadyjczycy zrobili to wysmienicie. Organizacja była świetna, atmosfera przyjazna, wszyscy zadowoleni. Olimpiada

busu, któremu urwała się puszka na pieniądze przymocowana zaraz przy głównym wejściu. Ponieważ puszka stoczyła się po schodkach pod same drzwi autobusu, kierowca, niewiele, faktycznie myśląc, otworzył je, po czym puszka, wesoło pobrząkując wyleciała na ulicę. Oszczędeń czytelnikom tego, co było dalej, dość, że po pewnym czasie autobus ruszył znowu, tyle, że kierowca prowadził go jedną

Jan Wojciech JAŚKIEWICZ

**O CALGARY,
KOMPLEKSACH,
WARTOŚCIACH I EDDIEM**

jest w końcu rodzajem wielkiej, światowej zabawy. Ale kiedy podczas uroczystości pożegnalnej na calgarskim stadionie olimpijskim dziennikarze podsuwali mikrofony przypadkowym, rozradowanym obecnym by wypowiedzieli swoją opinię o całym wydarzeniu, pewna pani ujęła to tak. Nareszcie Kanadyjczykom udało się zrobić coś dobrego.

Kanadyjczycy bowiem mają kompleksy, zwłaszcza wobec Amerykanów, czyli mieszkanców Stanów Zjednoczonych, których w związku z tym nie znoszą.

Kanadyjczykom imponują rzutki, hałaśliwi, pełni inicjatywy i energii Amerykanie, ponieważ sami są refleksyjni, niezbyt obrotni i lubią się rozmarzać nad człowiekiem, przyrodą i zagadkami tego świata. Gdyby choć dochodzili do jakichś rewelacyjnych odkryć wskutek tej refleksji. Ale nawet i to nie uważają, że ich refleksja jest banalna i nadaje się głównie do powtarzania w kręgu rodzinnym. Czasem zaś, jak każdemu, zdarza im się popełniać głupstwa.

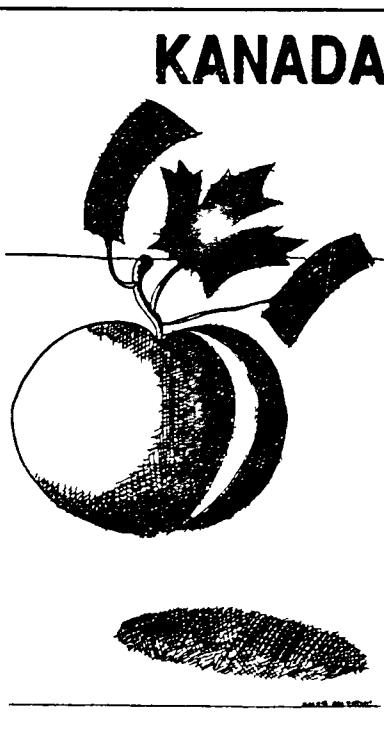
Kompleksy Kanadyjczyków chętnie wykorzystują również zakompleksieni (choć w inny sposób) Polacy i podpierają swoje obolałe ja opowiadając anegdoty o biednych Kanadyjczykach, którzy, zgodnie z tymi historiami nigdy prochu nie wymyślą. Jedną z takich opowieści jest ta o kierowcy auto-

wą, drugą podtrzymując niesfor- ną puszkę. Polak, który opowiadał mi to zdarzenie, miał oczy otwarte szeroko jak spodki i kręcił w zdumieniu głową. KAŻDY Polak wiedziałby, oczywiście, co z urwaną puszką zrobić.

Polska anegdota na temat kandyjskiego kierowcy i uwaga roześmianej dziewczyny z ekranu telewizora mają dokładnie to samo źródło: kompleksy i niewiedzę. Gdyby bowiem jedno i drugie zastanowiło się dlaczego właściwie Kanada jest krajem najbardziej obfitującym w laureatów nagrody Nobla.

Wydaje mi się, że oboje, Polak i Kanadyjka mają Kanadyjczykom za złe jedno ich prostolinijność. Ich otwartość na sprawy polskie, apetyt na uciechy nieskomplikowane, brak zazenowania, gdy idzie o kwestie najbardziej podstawowe. Wszystkie te cechy, czas to wspomnieć, uważam osobiście za wartości, nawet jeśli ich rezultatem jest pewien gatunek człowieka naiwnego. Dały też one o sobie znać w kwestii, którą nazwałbym SPRAWĄ EDDIEGO.

Eddie Edwards, o którym zapewne słyszał każdy (a kto słyszał, ten się usmiecha), przyjechał z Anglii, by wziąć udział w Olimpiadzie. Eddie jest skoczkiem narciarskim. We wszystkich konkursach, w których wziął udział

udało mu się być na ostatnim miejscu. Eddie nie tylko skacze - a raczej spada ze skoczni - fatalnie, ale w dodatku panicznie boi się skakać. Eddie nie ma postury ani serca atlety. W sumie można by powiedzieć, że jest postacią dość żalną. Gdyby nie to, że jednak skacze. Podczas olimpiady w Calgary pokazano w telewizji i na zdjęciach prasowych jak Eddie spada ze skoczni, szczęśliwie za każdym razem na narty. A i przeprowadzono z nim parę wywiadów, w których skarżył się, że u siebie, w Anglii, nikt go nie popiera.

Zamieszczono też o nim artykuły w gazetach, które nie ukrywały ani jego słabości, jako narciarskiego skoczka, ani słabości calgarskiej publiczności i dziennikarzy do tej dziwnej postaci. Na zakończenie olimpiady występ Eddiego został wymieniony w wydarzeniach Calgary, on sam wśród postaci Calgary, zamieszczono wreszcie zdjęcie pokazujące, jak rozdaje autografy po powrocie do swojej rodzinnej miejscowości.

Eddie, oczywiście jest postacią godną uwagi publiczności. Ze swoją posturą, inteligencją i grubymi szkłami, które, jak się skarżył, zachodzą mgłą podczas skoku, ze swoją techniką, przy której po każdym skoku powinien

Dokończenie na str. 22

**SZCZYT
W BRUKSELI**

Dokończenie ze str. 2

zniesienia nienaturalnego podziału kontynentu europejskiego oraz poprawy stosunków z państwami bloku wschodniego. Na zakończenie stwierdzono, że prawdziwy pokój w Europie nie może być ustanowiony tylko w rezultacie kontroli zbrojeń. Musi on bazować na pełnym poszanowaniu podstawowych praw człowieka.

W pierwszych komentarzach po szczycie NATO prezydent USA Ronald Reagan stwierdził, że wojska amerykańskie pozostaną w Europie tak długo, jak długo będą tam potrzebne, a premier Wielkiej

Brytanii, Margaret Thatcher wyraziła zadowolenie z powodu zapowiedzi modernizacji arsenałów jądrowych, one bowiem - oświadczyła w Parlamencie Londyńskim - zapewnią Europie pokój przez ponad 40 lat. Wyraziła się przy tej okazji z uznaniem o reformach Gorbaczowa, niepokoje bowiem wśród grup etnicznych stanowią świadectwo, że mniejszości mają obecnie większe możliwości wyrażania swoich bolączek. Wskazała jednak na fakt, że ZSRR nadal kontynuuje zbrojenia, które zagrażają Europie.

ANDREW WITER

POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
BIURO OKRĘGU WYBORCZEGO

1673 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A6

Tel. 535-6593

Biuro otwarte poniedziałek - sobota
od 9 00 a m do 5 00 o m lub telefonicznie

WASZ POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
Z OKRĘGU PARKDALE - HIGH PARK

• KRONIKA •

• LIST otwarty do Rady Państwa PRL w sprawie Sławomira Dutkiewicza wystosowało kilkunastu wrocławskich naukowców List, wśród innych informacji na temat skazanego na 2 lata i 3 miesiące więzienia członka ruchu Wolność i Pokój, odmawiającego służby wojskowej ze względu na swoje przekonania, podaje, że od listopada Dutkiewicz prowadzi w więzieniu bezterminową głodówkę, podczas której jest dokarmiany siłą W styczniu bieżącego roku został pobity, nie dopuszcza się do niego rodziny, objęto go też zakazem korespondencji Determinacja, z jaką Dutkiewicz prowadzi swój protest - głosi list - świadczy, że nie wyrzeknie się on swoich przekonań nawet za cenę zdrowia i życia Sygnatariusze zwracają się do Rady Państwa o zastosowanie prawa łaski i uwolnienie go z więzienia List kończy siedemnastu podpisów profesorów, docentów i adiunktów Uniwersytetu Wrocławskiego i Politechniki Wrocławskiej • 8 MARCA 1968 roku, 20 lat temu, na dziedzińcu Uniwersytetu Warszawskiego zebrał się studenci by zaprezentować przeciwko przerwanici przedstawien Dziadów w Teatrze Narodowym w Warszawie Dziady (Konrada grał Gustaw Holoubek, reżyserował Kazimierz Dejmek) zostały zdjęte z afisza za akcenty antysowieckie Ale oburzenie studentów nie było wymierzone tylko w fakt zdjęcia Dziadów Chodziło o znacznie poważniejsze sprawy szalejącą cenzurę, kulturalną nietolerancję, zakłamanie historii Wiek zakończył się atakiem milicji na młodzież Tak właśnie rozpoczęły się wydarzenia marcowe które objęły swoim zasięgiem wszystkie białe centra akademickie w Polsce • W PILE zatrzymano trzech uczestników demonstracji ekologicznej przeciwko budowie elektrowni atomowej w Krepiczu Rozwinęli oni na jednym z budynków transparent z hasłem Nie chcemy Krepicza Ogołem w demonstracji wzięło udział kilkadziesiąt osób • WŁADZE miejskie Łodzi odmówiły zalegalizowania koła Towarzystwa im Adama Chmielowskiego, jakie powstało w tym mieście Towarzystwo zajmuje się pomocą najbardziej, bezdomnym, chorym i samotnym • FUNDACJA Społeczna Solidarności, finansowana z miliona dolarów przyznanych Solidarności przez Kongres Stanów Zjednoczonych, została formalnie zarejestrowana w biurze notarialnym w Warszawie Będzie mogła zacząć działać po uzyskaniu pozytywnej opinii z Ministerstwa Zdrowia • ADWOKAT wrocławski, Andrzej Wyrwisz, udzielający pomocy prawnej komitetom założycielskim Solidarności otrzymuje anonimowy pogrozkami Grozi mu się śmiercią • 29 LUTEGO wywołano pracę w Porcie Gdanskim Janowi Hałasowi, który jest jawnym przedstawicielem tajnej Komisji Zakładowej Solidarności • ZASTĘPCAMI prof Ewy Łętowskiej (nazwanej u nas Łękowskią, za co przepraszamy), rzecznika praw obywatelskich przy Sejmie PRL zostali dwaj emerytowani sędziowie Pierwszy z nich, Kę-

BLOKADY ciąg dalszy

Dokończenie ze str 1

tez ambasadora, że w interesie Polski leży zezwolenie na wyjazd na konferencję związkową nawet tak kontrowersyjnej osobie, jak Lech Wałęsa Również minister spraw zagranicznych Australii w telegramie adresowanym na ręce ministra spraw zagranicznych PRL wezwał władze PRL o zmianę decyzji w kwestii wyjazdu delegacji Solidarności do Melbourne na konferencję Odmowa udziału Wałęsy w kongresie była wielkim rozczarowaniem dla wielu środowisk w Australii, które bardzo czekały na jego przyjazd Prasa australijska zdawała się być nawet bardziej zainteresowana przyjazdem Lecha Wałęsy niż samym kongresem

Potępienie decyzji odmowy wydania paszportów czterem działaczom Solidarności przyszło też z Międzynarodowej Konfe-

deracji Wolnych Związków Zawodowych w Brukseli Konfederacja zaapelowała do rządu PRL o zmianę decyzji, podkreślając, że choć Solidarność została zdelegalizowana, w dalszym ciągu istnieje i prowadzi działalność związkową w imieniu milionów polskich robotników Konfederacja wezwała 141 central związkowych w 97 krajach do złożenia protestów do rządu PRL i zażądania rewizji jego decyzji

Wałęsa ze swej strony stwierdził w rozmowie z korespondentami zagranicznymi, że władze uniemożliwiły mu wyjazd, ponieważ nie chcą, aby wypowiedział się na międzynarodowej konferencji na temat sytuacji w Polsce

2 marca, w środę, polska społeczność Sydney zorganizowała pod konsulem PRL

demonstrację, w której wzięli udział także przywódcy australijskich związków zawodowych W piątek natomiast, 4 marca, związkowcy australijscy odcięli dostawy wody, prądu, poczty, żywności do konsulatu PRL w Sydney Zablockowano połączenia telefoniczne, a z placówki nie będą wywozone smieci Rząd australijski musiał rozwiązać legalność takiego postępowania jako że zgodnie z konwencją wiedeńską konsulaty mają zapewnioną nietykalność i ostatecznie nie poparł blokady placówki dyplomatycznej PRL, nie podjął jednak żadnych konkretnych kroków dla jej zniesienia

Konferencja w Melbourne ma się rozpocząć 14 marca

REFORMY ZA 200 LAT

Przewodniczący Solidarności, Lech Wałęsa, uważa, że rząd PRL jest za słaby i zbyt wolno wprowadza reformy gospodarcze W wywiadzie, który ukazał się w środę, 2 marca we francuskim katolickim dzienniku La Croix, Wałęsa oświadczył, że reformy zapoczątkowane przez PRL nie dadzą wyników przez jakieś 200 do 300 lat Powiedział, że nie wszystko, co podjął do tej pory Wojciech Jaruzelski jest błędne, ale postępuje on zbyt wolno, a to jest przerażające Tegoroczne podwyżki cen, według Wałęsy, były potrzebne, ale zostały wprowadzone w niewłaściwym czasie Wałęsa uważa, że powinny być ogłoszone pod koniec okresu reform, a nie na jego początku Rząd PRL jednak, w swojej słabosci, poszedł na rozwiązanie łatwiejsze Dopoki pozostałe reformy nie okażą się efektywne, robotnicy polscy będą musieli podejmować konieczne kroki by zwiększyć swe zarobki, między innymi zaniebując swe podstawowe zajęcia, by dorobić w inny sposób Wałęsa powiedział, że nie stoi w kolejce po jakiegoś kierownicze stanowisko

WICEPRZEWODNICZĄCY RADY PAŃSTWA PRL W USA

Podsekretarz stanu, John Whitehead przyjął w piątek, 4 marca, w Waszyngtonie wiceprzewodniczącego Rady Państwa PRL, Tadeusza Młynczaka Tematu rozmowy nie podano Wcześniej Departament Stanu sugerował, że Whitehead zamierza omówić z Młynczakiem kwestię pojednania narodowego w Polsce oraz rolę sektora prywatnego w polskiej gospodarce Koła amerykańskie określiły spotkanie jako otwarte i konstruktywne Zdaniem Białego Domu była to użyteczna wymiana poglądów Wiceprzewodniczący Rady Państwa przeprowadził też krótkie rozmowy z przewodniczącym amerykańskiej Izby Reprezentantów, kongresmanem Jamesem Wnghtem, oraz z senatorem Edwardem Kennedy i innymi członkami Kongresu Młynczak spotkał się też z dyrektorem Urzędu do spraw Przemysłu Drobnoego Rozmawiali oni na temat zachęcenia Polonii Amerykańskiej do drobnych inwestycji w Polsce

SEMINARIUM EKOLOGICZNE W GLIWICACH

Przez cztery dni, od 24 do 28 lutego trwało w Gliwicach Seminarium Ekologiczne, zorganizowane przez ruch Wolność i Pokój, w którym, oprócz przedstawicieli ruchu, wzięły udział Duszpasterstwo Ludzi Pracy, Polski Klub Ekologiczny, studenckie kluby ekologiczne z Wrocławia i Krakowa, RKS Solidarnosc Katowice, czeska niezależny ruch ekologiczny oraz mieszkańcy Gliwic Wspominalismy o tym wydarzeniu obecnie zas podajemy treść oświadczenia podjętego na jego zakończenie Oświadczenie, wychodząc od stwierdzeń oczywistych ogromnego skażenia środowiska naturalnego w Polsce i całkowitej bezczynności władz, wezwało do podjęcia działań samobronnych Uczestnicy seminarium oskarżyli władze, że ekologiczne prace badawcze podejmowane są tylko w celach propagandowych i że na niej spoczywa cały ciężar odpowiedzialności za ekologiczne zniszczenia Górnego Śląska Władza ponosi też odpowiedzialność za nieprzygotowanie społeczeństwa do kryzysu ekologicznego, brak

odpowiedniej edukacji ekologicznej, przeciwstawianie się wszelkim praworządnym inicjatywom społecznym i represjonowanie niezależnej działalności ekologicznej Uczestnicy Seminarium uznali represjonowanie obrońców środowiska za całkowicie bezprawne, za konieczne, natomiast pociąganie do odpowiedzialności kamej wszystkich winnych zatrucia, zwłaszcza wyłączenia filtrów niestosowania istniejących urządzeń oczyszczających, oszczędności na różnego rodzaju zabezpieczeniach Duszpasterstwo Ludzi Pracy zapewniło ze swej strony, że roztoczy opiekę nad represjonowanymi za obronę środowiska naturalnego Podczas Seminarium zawiązano niezależną grupę ekologiczną pod nazwą Obrona Górnego Śląska przed Zniszczeniem Ekologicznym Uczestnicy Seminarium wyrazili przekonanie, że w celu ochrony środowiska na Górnym Śląsku należy stosować wszelkie metody w ramach prawa, należy też dążyć do zmian, lub nowelizacji niewystarczających przepisów

SZCZEGÓŁY STRAJKU WE WROCŁAWIU

Jak podaje Władysław Frasnuk z Wrocławia, wydarzenia we Wrocławskich Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego rozpoczęły się dwutygodnie temu, w poniedziałek, 22 lutego, kiedy to Komisja Zakładowa Solidarności wezwała do bojkotu trzynastej pensji oraz do gotowości strajkowej Gdyby zadania płacowe załogi nie zostały spełnione, miał rozpocząć się strajk W środę, 24 lutego, Komitet Założycielski NSZZ Solidarność wydał komunikat, w którym poparł zadania załogi i zaproponował trzy postulaty żądanie godziwych zarobków, inny podział funduszu nagród i utworzenie Rady Pracowniczej w zakładzie poprzez przeprowadzenie demokratycznych wyborów Był to postulat bardzo ważny, albowiem Zakłady Naprawcze, jako podlegające Kolejom Państwowym nie

mogą utworzyć samorządu pracowniczego W sobotę, 27 lutego, KKZ wezwał do podjęcia akcji protestacyjnej Akcja rozpoczęła się w poniedziałek, 29 lutego, o piątej rano Zakład otoczyła od zewnątrz milicja mundurowa, a wewnątrz pojawiła się milicja kolejowa Strajkujący wyłonili reprezentację załogi, która rozpoczęła rozmowy z dyrekcją zakładu Dyrekcja próbowała skłonić załogę, by w trakcie rozmów podjęła pracę, gdy się to nie udało, dyrektor zaproponował, żeby na trzy tygodnie zawiesić akcję protestacyjną, wreszcie zgodził się na inny rozdział trzynastej pensji, który uwzględnił fakt, że niektórzy pracownicy zostali w tym podziale pokrzywdzeni Podwyżka wyniosła od 3 do 4 tysięcy zł W proteście wzięło udział 96% załogi Pracowała tylko Brygada Pracy Socjalistycznej Był to najpoważniejszy protest robotniczy ostatnich czasów

KATARZYNA BANACHOWSKA

GŁOS POLAKÓW W SPRAWIE BIURA

Najpierw kilka faktów, bowiem fakty zwykle zna się zbyt pobieżnie. Polskie Biuro Usług Socjalnych (Polish Social Services Bureau) powstało w marcu 1982 r. dzięki dotacji rządu federalnego i sponsorstwu Kongresu Polonii Kanadyjskiej. Dotacja wynosiła 55,000 dolarów, w następnym roku Biuro otrzymało 66% tej sumy, w kolejnym - 332. Fundusz ten miał wystarczyć na utrzymanie 4-osobowego personelu Biura. W październiku 1982 roku Biuro zarejestrowało się pod nazwą Polish Canadian Community Services i od roku 1983 otrzymywało na swoją działalność dotacje z rządu federalnego, prowincjonalnego, miasta i Metropolii Toronto, a także polskiej Fundacji Millennium. Personel liczył początkowo planowane 4 osoby, w pewnych okresach było to osób 6, obecnie są dwie na pełnych etatach (Elżbieta Wolska, Krystyna Mularczyk), jedna na pół etatu finansowana z Biura Zatrudnienia (Anna Swystun) oraz jedna osoba pracująca społecznie (Jolanta Wilewska).

Biuro gnieździ się (inaczej nie da się tego nazwać) w maleńkim pokoiku odstąpionym mu przez szkołę.

Zakres spraw jakimś zajmuje się PCCS jest bardzo szeroki. Zgodnie z informacją uzyskaną w Biurze jest to pomoc w załatwianiu rent i emerytur, zasiłków socjalnych i rodzinnych, dodatków do rent i emerytur, ubezpieczeń, zasiłków dla bezrobotnych, bezpłatnej pomocy adwokata, otrzymania mieszkań z Ontario Housing i Senior Housing, umieszczania starszych osób w domach starców. Biuro kieruje do odpowiednich instytucji w sprawach emigracyjnych i podatkowych, pomaga znaleźć szkoły dla dzieci nowych emigrantów, trudni się wreszcie poradnictwem rodzinnym.

W tym roku, zamiast spodziewanej kolejnej dotacji na funkcjonowanie Biura, PCCS otrzymało odmowę. Uzasadniona ona była szczególnie stwierdzeniem, że Biuro zajmuje się pomocą w środowisku polonijnym i tylko polonijnym. Rzeczywiście, jest to prawda, niemniej takie same usługi świadczone przez Włochów Włochom, czy Iranczyków Iranczykom są wynagradzane sowy dotacjami. Powód więc odmowy musiał leżeć gdzieś indziej, niewyartykułowany.

Wróćmy jednak jeszcze do samej struktury Biura. Zastanówmy się, czy w kształcie, w jakim ono istnieje, może pełnić dobrze swoją funkcję w polskim środowisku Polaków w Toronto. Jest około 80 tysięcy. Wielu z nich to ludzie starsi, bezradni, nie znający, mimo wielu lat pobytu w Kanadzie języka angielskiego, potrzebujący bardzo pomocy kogos, kto załatwi miejsce w domu starców, odnowi - jak w cytowanym przez Biuro przypadku - zgubione przed laty dokumenty, które są konieczne do emerytury, będzie pośredniczył w kontaktach z instytucjami, w których nikt nie włada językiem polskim. Lista takich instytucji, licząca aż 31 pozycji, wszystkich przy tym zajmujących się sprawami socjalnymi, mówi sama za siebie.

Poważniejszą jeszcze grupę problemów stanowią sprawy rodzinne. Emigracja kanadyjska zasilana jest młodymi przybyszami z kraju. Przyjazd do nowego świata, okazuje się, nie zawsze bywa sielanką. Zdarza się, że przyjeżdżające żony z dziećmi zastają w domu męża zadowoloną inną

kobietę i nie mają gdzie się podziać. Czasem, natychmiast po przyjeździe, mąż zabiera się do bicia. Są liczne rozwody i separacje. Bie są dzieci. Na te problemy, nasilone poprzez stres związany z emigracją i trudnościami pierwszego okresu zaaklimatyzowania się w nowym kraju, nie wolno zamknąć oczu. Tym ludziom, w większości wypadków jeszcze nie mówiącym po angielsku, trzeba - MUSI SIĘ - przyjść z pomocą.

Czy PCCS to robi? Moim zdaniem robi na miarę swoich sił i środków. Nie zamierzam podawać w wątpliwość ani ciężkiej pracy, ani dobrej woli dotychczasowych pracowników Biura. Nie mam po temu żadnych podstaw. Nie można jednak serio prowadzić poradni rodzinnej siłami jednej osoby na pół etatu. W poradni rodzinnej na 80 tys. potencjalnych klientów jest dość pracy dla kilkunastu osób. Dalej - nie można w ogóle prowadzić poradnictwa ani rodzinnego, ani jakiegokolwiek innego bez solidnego przygotowania zawodowego. Pracownicy biura powinni więc KONIECZNIE być psychologami, socjologami, czy prawnikami z wykształcenia, najlepiej z praktyką. Psychologiem jest Anna Swystun, zatrudniona na pół etatu. Przez krótki czas inna osoba z właściwymi kwalifikacjami, magister psychologii, doktor socjologii, po specjalistycznych kursach na Uniwersytecie Toronto, była zatrudniona w PCCS. Jej obecność rodziła nadzieje na poście Biura w kierunku ściśle profesjonalnym. Niestety, skończyło się na nadziejach - dlaczego? Niedomówienia i plotki, jakie otaczają tę sprawę grubym cieniem, nie służą dobrej opinii Biura ani w polskim, ani kanadyjskim środowisku i, moim zdaniem, w najlepiej pojętym interesie PCCS należałoby ją jak najszybciej i najskrupulatniej wyjaśnić. Również odmowę tegorocznej dotacji upatruję w niepewności kanadyjskich instytucji, czy za plotkami, które przedostają się na zewnątrz, nie kryje się konflikt w środowisku etnicznym.

Pytanie w tej chwili jest jednak innej natury: czy Polonia powinna podjąć się utworzenia z własnych składek funduszu na cele PCCS oraz czy powinna - jako całość - wystąpić z obroną PCCS w licznych apelach i listach, udowadniając agendum rządowym, że Polacy potrzebują tej instytucji. Oóż, jeśli idzie o listy, wydaje mi się, że tak, powinni to zrobić. Zwłaszcza, że jest to rodzaj obrony narodowej racji. W państwie etnicznej grupy etniczne muszą się bardzo pilnować, by nie zepchnięto ich na czarny koniec kolejki po rozdzielane federalnie, czy prowincjonalnie dobra.

Z funduszem sprawa jest poważniejsza. Jestem zdecydowany za powołaniem funduszu w kwestii tak dla Polonii istotnej - niemniej pod pewnymi warunkami. Daleko za sobą zostawiliśmy tysiącletnią, polską historię i za oceanem funkcjonujemy jako społeczeństwo bardzo młode. Uczymy się każdego kroku, każdego ruchu. Uczymy się popierać to, co dla społeczności jako całości jest ważne. W wypadku powołania funduszu na cele konkretnej instytucji musimy zdawać sobie sprawę, że stajemy się kimś w rodzaju moralnych akcjonariuszy. Nie będziemy ciągnąć zysków z funkcjonowania Biura, bo nie o to chodzi, ale - poprzez udzielenie poparcia zarówno moralnego, jak finansowego - **zyskujemy moc kontroli ponad Biurem.** Proszę, żebyśmy wszyscy zdawali sobie z tego sprawę. Mamy prawo

wiedzieć z dokładnością do jednego centa jak rozdzielane są fundusze w PCCS, jak wygląda polityka zatrudnienia, jak planuje się rozwój Biura, jak obsługuje się klientów. Czy - krótko mówiąc - Biuro spełnia pokładane przez nas w nim oczekiwania. Wstydlive ukrywanie braków i błędów jest drogą zguby. Polska opinia winna też postulować przyjęcie na etaty do Biura dyplomowanych psychologów. Nie chcemy nic odejmować dotychczasowym pracownikom PCCS, którzy zainicjowali powstanie Biura i starają się ofiarne, jak się już rzekło, na miarę swoich możliwości, może się jednak okazać, że ich przygotowanie zawodowe jest niewystarczające do podjęcia takiej roli w polskiej społeczności. Do otwarcia polonijnego funduszu na Biuro konieczne jest więc najpierw rozliczenie dotychczasowej działalności, szczegółowy plan reorganizacji, plan przyszłej działalności.

Żeby zaś na zakończenie jeszcze raz było o pieniądzu, o co w końcu cała rzecz się toczy. PCCS obliczyło, że potrzebny mu jest roczny budżet w wysokości 180,000 dolarów. Jest to suma tak duża, że nie ma nic dziwnego w pytaniu, jak zamierza ten fundusz wykorzystać.

• KRONIKA •

pisty znany był w okresie stalinowskim z wydawania wyroków śmierci. Drugi, Majorowicz, był specjalistą w sprawach wyłączeniowych przeciwko Kościołowi.

- KOMITET założycielski NSZZ Solidarność we wrocławskim DOLMELU, gdzie pracują głównie kobiety, przedstawił raport o warunkach pracy w tym zakładzie. Oto niektóre fakty tego raportu. Na wydziale W-5, gdzie pracuje się w oparach etylenu, poliestru, acetonu, ulatniających się lakierów, pyłu przerabianego azbestu i miki oraz w wysokiej temperaturze, pracownicy nie mogą doprosić się własnych wentylatorów. 95% zatrudnionych choruje na anemię. Ciępi się tu na choroby przewodu pokarmowego, nerwowego, oddechowego, choroby skóry, oczu, pylice, wszystko związane z warunkami pracy. Dodatek za pracę w trudnych warunkach, wynosi 2 zł za godzinę i wypłacany jest dopiero, gdy zanieczyszczenie przekroczy najwyższe normy. Fatalny jest stan sanitarny zakładu. Papier toaletowy wydzielany jest w ilości 1 rolka rocznie na 2 osoby. Kobiety na zwolnieniu chorobowym lub opiece nad dzieckiem tracą nie tylko premię, ale mają też obniżony dodatek za wystugę lat i tracą deputat węglowy.
- CENZURA wstrzymała druk w Tygodniku Powszechnym fragmentów książki Lecha Wałęsy Droga Nadziei (Le chemin d'espoir).
- W ROKU 1987 co dziesiąty pracownik Zakładów Mechanicznych Ursus odchodzący na rentę nie miał jeszcze 30 lat.
- W URSUSIE wyznaczono uroczysty dzień uruchomienia łocznii w Zakładzie Kabin Licencyjnych, wyposażonym w nowe prasy Erfurt produkcji NRD. Kilka dni przed tą datą wywozono zniszczone palety i regały, szorowano, malowano, przestawiano i układano. Ściągnięto dodatkowych pracowników z innych odcinków. Wszystkim wydano nowe kombinezony. Odpowiedniego dnia eleganccy robotnicy rzucili się w wir pracy w lśniącej sali. Az kierownik techniczny musiał przerwać tę sielankę, bowiem zgromadzonych materiałów wystarczyłoby mogło tylko na godzinę. Czekano więc bez-

czynnie na gości oficjalnych, radio i telewizję. Wreszcie pojawił się ambasador NRD, dyrektor firmy Erfurt i inni. Inaugurując uroczystość dyrektor Ursusa powiedział, że uruchomienie nastąpiło cztery miesiące przed terminem, podczas gdy nastąpiło z kilkuletnim opóźnieniem. Potem zgasły jupitery, goście udali się na bankiet, robotnicy wrócili na swoje dawne stanowiska, a linia Erfurt stanęła.

- STUDENTÓW ekonomii zapytano w mini-ankiecie, co zrobiliby, gdyby byli decydentami od stosunków polsko-czeskich. Najczęściej odpowiadano, że zwielokrotniono by kontakty, by wyeliminować wzajemne uprzedzenia. Studenci postulowali otwarcie granicy dla indywidualnego ruchu turystycznego, nawiązanie bliskiej współpracy z przemysłem motoryzacyjnym, umożliwienie swobodnego przepływu siły roboczej. Mowa była o dopuszczeniu Czechów i Słowaków do polskiego morza i surowców, współpracy z prężnym przemysłem czeskosłowackim. Wskazywano na problemy poza ekonomiczne, jak uregulowanie spraw Polonii czeskiej mieszkającej na tzw. Zaolziu i podlegającej ciągłemu naciskom ze strony władz czeskich. Powtarzał się motyw wymazywania białych plam z historii obu państw. Zaolzia i roku 1968, a wszystko w celu zacierania wzajemnych zadrażnień i uprzedzeń. Z ankiety wynikało także, że Słowacy bardziej są lubiani niż Czesi.
- W OTTAWIE, gdzie energicznie pracuje Związek Pomocy Solidarności wychodzi Biuletyn Informacyjny Solidarność, który przekazuje środki, którymi dysponuje, na pomoc strukturalom Solidarności w Polsce. Na łamach tegoż Biuletynu ukazał się apel, by członkowie Solidarności przebywający na emigracji opodatkowali się na rzecz organizacji w kraju. Organizacja ottawska wspomaga region Bydgoszcz, co niektórzy mają jej za złe (regionalizm!), ale gdyby członkowie innych struktur spróbowali zorganizować w równie prężny sposób pomoc dla swoich regionów wyszłoby to tylko na pożytek i Polsce i Solidarności.
- PISARZE, którzy nie zgodzili się zapisać do nowego Związku Literatów Polskich, kierowanego przez prezesa Wojciecha Żukrowskiego obłożeni zostali skandalicznie wysokimi podatkami. Kiedyś do ciężko chorego pisarza przybyła delegacja nowego ZLP, proponując zorganizowanie choremu właściwej opieki lekarskiej za podpisanie deklaracji członkowskiej. Innym razem założyciel oddziału ZLP w Słupsku, który nie przyłączył się do nowego Związku Literatów, stwierdził któregoś dnia ze zdumieniem, że w przychodni związkowej ktoś zniszczył jego kartę chorobową.

- Grupa 59 polskich intelektualistów wystosowała do swoich sowieckich kolegów list otwarty, w którym domaga się publicznego ogłoszenia w obu krajach pełnej prawdy o masakrze polskich oficerów w Katyniu. List zaadresowano do 59 intelektualistów sowieckich, w tym do laureata pokojowej nagrody Nobla, profesora Andrzeja Sacharowa i poety Eugeniusza Jewtuszenki.

Rozmowa Dariusza Olszewskiego, przedstawiciela Solidarności Walczącej w USA z docentem Zbigniewem Dzielwiczem, przyjacielem Kornela Morawieckiego. Wrocław - Lexington, KY, 16 lutego 1988 r.

KORNEL NASZ PRZYJACIEL

Lata niewoli, wieki niewoli, a chwila wolności w zamian

Fragment wiersza Henryka Wolniaka -
"Więzien Kornel Morawiecki"

- Jaki był początek Waszej znajomości?

- Od roku 1965 pracowaliśmy razem z Kornelem jako asystenci w Instytucie Fizyki Teoretycznej we Wrocławiu. Nasza bliższa zżyła znajomość, a następnie przyjaźń miała początki około roku 1970. Oboje wtedy kończyliśmy rozprawy doktorskie. Kornel obronił swoją w 1971 roku na temat funkcjonalnego formalizmu kwantowej elektrodynamiki. Miał za sobą sporo publikacji. Uważany był za jednego ze zdolniejszych młodych doktorów fizyki. Lubiany przez studentów. Mieszkaliśmy wtedy blisko siebie. Rozpoczęły się częste wzajemne odwiedziny. Pasjonujące dyskusje poświęcone fizyce i matematyce.

Kornel miał już wtedy czwórkę małych dzieci i wraz z żoną Jadwigą i jej ojcem mieszkali w dwóch małych pokojach bez łazienki i kuchni ze wspólną ubikacją na korytarzu. Mimo tak trudnych warunków mieszkaniowych była to jedna z najwspanialszych rodzin, gdzie każdy chętnie przychodził i był zazwyczaj gościnnie witany przez Jadzię Dobroć i szlachetność tej rodziny promieniowała i wciąż promieniuje. Kornel i Jadwiga byli i są wyjątkowo uczuleni na krzywdę bliźnich, na jakikolwiek przejaw niesprawiedliwości, na kłamstwa i przemilczenia.

- Zbyszk, opowiedz o "Kornelówce".

- Zmuszony warunkami mieszkaniowymi Kornel z pomocą dziadka zbudował w latach 72-73 drewnianą parterową chatę na skraju lasu w Pegowie (Pegow - wieś leżąca 20 km pod Wrocławiem). Chata ta, popularnie zwana Kornelówką, zimą opalana kominkiem, była i jest oazą wolności. Dziesiątki i setki przyjaciół Kornela i jego rodziny spędzali wraz ze swoimi rodzinami najprzyjemniej swoje chwile. Nie było na świecie gościniejszego miejsca. Każdy był pod urokiem Kornela i Jadwigi. Właśnie tam, w Kornelówce, dzięki Kornelowi poznałem najwspanialszych ludzi. Był to najszczęśliwszy okres życia, okres zaciekłych dyskusji, polemik i inicjatyw.

W 1975 r. Kornel zmienia pracę z Instytutu Fizyki UW do Instytutu Matematyki Politechniki Wrocławskiej. Wykłada tam analizę matematyczną, zmienia też kierunek badań naukowych. Zajmuje się statystyką matematyczną oraz zastosowaniem jej w przemyśle. Jego prace naukowe są bardzo cenione i przychylnie przyjmowane. Wiem, że jedną z nich wysforował na międzynarodowej konferencji w Warszawie. Dotyczyły one matematycznej teorii tzw. zmęczenia maszyn, ich optymalnego wykorzystania, oraz ich właściwego rozmieszczenia. Prace naukowe Kornela w ostatnim czasie przed wprowadzeniem stanu wojennego związane były z ochroną środowiska naturalnego, a konkretnie dotyczyły właściwego rozmieszczenia ośrodków przemysłowych zapewniającego minimalne

zanieczyszczenie środowiska naturalnego szkodliwymi pyłami emitowanymi w atmosferę. Ta cenna praca naukowa i dydaktyczna została zaburzona rewolucją 1980 roku, lecz definitywny koniec tej pracy nastąpił z chwilą wprowadzenia stanu wojennego. Stan wojenny zmusił Kornela do wieloletniego ukrywania się w bardzo ciężkich warunkach przez 6 lat. Ten fakt, że ukrywał się od 13 grudnia 1981 jest tutaj w oficjalnych wiadomościach chytrze przemilczany.

- Opowiedz o waszych wspólnych pielgrzymkach.

- Największym wydarzeniem, wydarzeniem nadziei, radości i wiary był wybór papieża - Polaka. Cała Polska tańczyła z radości na ulicach. Wszyscy słuchali Wolnej Europy. Nikt nie współczuł kłopotliwej sytuacji właścicielom telewizji, gdy zamiast dziennika przez chyba około pół godziny nadawano muzykę wahając się z podaniem wiadomości.

Do nas pierwsza zadzwoniła Jadzia. Głos jej drżał. Nie wierzyła swoim uszom. Gdy pojawiły się pierwsze pogłoski o przyjeździe Papieża do Polski, Kornel mówił tylko o tym, że trzeba jechać do Warszawy i witac Papieża osobiście. Teraz wydaje się to oczywiste. W czerwcu 1979 roku nie każdy tak myślał. Zmobilizowano dużo milicji i wojska. Obawialiśmy się czy będą wpuszczać do Warszawy. Kornel postawił na swoim. Pojechaliśmy z transparentem "Wiara, Niepodległość". Długo trzymaliśmy go na placu Zwycięstwa. W Częstochowie bojową służbą bezpieczeństwa odebrała nam ten transparent. Ale Kornel uszył nowy i znowu był w Krakowie na pożegnaniu Ojca Świętego. Pielgrzymowaliśmy z Kornelem za Ojcem Świętym w roku 83 i 87, w czasie gdy Kornel się ukrywał przed Służbą Bezpieczeństwa i KGB, nadal pielgrzymował. Wbrew radom przyjaciół, narazając się, brał jednak osobiście udział w wielu mszach papieskich.

- Nakreśl sylwetkę Kornela jako wydawcy i redaktora.

- Od roku 1978 Kornel jest redaktorem niezależnego Biuletynu Dolnośląskiego, który redagował do chwili aresztowania w 87. Był jednym z inicjatorów strajku solidarnościowego we Wrocławiu wspomagającego siostrzyców gdańskich. Delegatem Wrocławia na Pierwszy Zjazd NSZZ Solidarność. Po zjeździe objął kierownictwo Solidarności we Wrocławiu. Miał wiele inicjatyw, wydawał Gazetę Ścienną. Pierwszy raz aresztowany we wrześniu 81 roku. Wypuszczony za poręczeniem między innymi Władysława Frasyniuka. Proces jego został przerwany stanem wojennym. Od 13 grudnia 81 do maja 82 roku był redaktorem codziennej gazety "Z dnia na dzień", a następnie redagował gazetę "Solidarność Walcząca" - tygodnik organizacji, którą sam założył.

- Jak represjonowano Kornela, rodzinę oraz przyjaciół za jego działalność polityczną.

- Rodzina Kornela była szykanowana przez służbę bezpieczeństwa rewizjami zanim jeszcze powstała Solidarność. Po wprowadzeniu stanu wojennego w nocy 13 grudnia ZOMO wyłamało drzwi do jego mieszkania. Gehennę rodziny trudno opisać i trudno sobie wyobrazić. Częste rewizje, podśluchy, porwanie córki Anny, "nieznani sprawcy" systematycznie niszczyli chatę w Pegowie, zniszczenie pasieki uli, rozrzucanie żywności z lodówki, szykanowanie przyjaciół i znajomych, aresztowania, kradzieże podczas rewizji, itd.

Moja rodzina, jako bardzo zaprzyjaźniona z Kornelem, też była szykanowana przez służbę bezpieczeństwa. Przez ostatnich sześć lat nie mogliśmy wyjechać z Polski. Odebrano mi paszport służbowy między innymi, gdy otrzymałem stanowisko profesora na uniwersytecie w Carbondale na rok akademicki 84 i 85. Nie mogłem wtedy wyjechać do USA. Też miałem w tym okresie wiele innych zaproszeń do udziału w konferencjach naukowych. Bardzo uciążliwe było to dla mojej żony, której cała rodzina mieszkała we Francji. Mielismy ponad dziesięć rewizji. Każda z tych rewizji to ogromny wstrząs. Służba bezpieczeństwa zainstalowała w moim mieszkaniu podśluch elektroniczny. Telefon był i nadal jest na stałym podsłuchu. W 1982 roku byłem internowany w Grodkowie. Wielokrotnie aresztowano i represyjnie zwalniano z pracy mojego brata, Mariana. Ponownie mnie aresztowano w 1984 roku pod zupełnie śmiesznymi zarzutami. Siedziałem wtedy pięć miesięcy bez wyroku sądowego.

Tutaj, w Polsce jesteśmy oburzeni, że Amnesty International, działająca w obronie więźniów politycznych, nie umieściła Kornela na liście więźniów sumienia. Kornel Morawiecki w walce o prawa człowieka stał zawsze na gruncie etyki chrześcijańskiej. Nigdy nie nawoływał do używania przemocy.

- Jak możesz skomentować komunikat Departamentu Stanu, że w Polsce nie ma więźniów politycznych?

- To jest zupełnie oburzające, przecież jest bardzo dużo chłopców, którzy odmówili przysięgi i służby wojskowej. Dziesiątki osób jest skazanych na wieloletnie więzienia. Poza tym pod pretekstem zarzutów kryminalnych więzionych jest wielu działaczy Solidarności: Jan Górny, Kornel Morawiecki, Hanna Łukowska-Karniej i jeszcze wiele innych osób.

- Od aresztowania (9 listopada 87) ślad po przywódcy Solidarności Walczącej zagał. Czy nie obawiasz się o jego los?

- Jestem zaniepokojony, ponieważ tak długo nie widział go ani adwokat, ani rodzina. Nie mamy o nim żadnych wiadomości. Bardzo martwimy się, czy nie jest męczony, jaki jest jego stan zdrowia i tak dalej. Uważam, że organizacje międzynarodowe powinny natychmiast interweniować.

Kornel jest więźniem sumienia. Za to, że przez 6 lat dawał wszystkim Polakom nadzieję, mówił o tym, że "nie jest prawdą, że nie ma prawdy, że nie jest prawdą, że nie

ma wyboru, że jest jakiś wybór", to teraz za to oskarżany jest jako pospolity kryminalista.

- Czy uważasz, że służba bezpieczeństwa i aparat władzy pragnie się zemścić na nim?

- Oczywiście, został zniechęcony przez aparat przemocy, ponieważ pokazał ludziom, że jest nadzieja. To jest oburzające, że teraz cierpi za wszystkich, a my w Polsce jesteśmy właściwie bezsilni, żeby mu w jakikolwiek sposób pomóc.

PARTIA ODCINA SIĘ OD MARCA 68 roku

Trybuna Ludu z środy, 2 marca, potwierdziła, że antysemitka kampania roku 1968 spowodowała emigrację z Polski tyśiące Polaków pochodzenia żydowskiego, nie przyjęła jednak na siebie pełnej za to odpowiedzialności. Wprost przeciwnie - stwierdzono, że większość członków i przywódców partyjnych nie miało z tym nic wspólnego. Trybuna Ludu stwierdziła, że między 1968 a 1971 rokiem, w wyniku ataków prasowych, usuwania ze stanowisk i organizacji opuściło Polskę 13 tysięcy Żydów. Nieoficjalne źródła natomiast podają, że liczba ta bliska jest raczej 20 tyśiącom.

Adam Michnik określił artykuł w Trybunie Ludu jako stalimowskie kłamstwo, a Jacek Kuroń nazwał go haniebnym tekstem. Okazało się - powiedział doradca Solidarności - że komunisty, nawet jak chcą, nie są w stanie siebie samych przeskoczyć.

POJEDNANIE NAD WEŁTAWĄ

Nad niziną, gdzie kiedyś była wioska wiał zimny styczniowy wiatr Helmut Kohl z pochyloną głową stanął przed drewnianym wysokim krzyżem w Lidicach. Tutaj 9 06 1943 pojawiły się oddziały SS, SD, Gestapo oraz policji i z zemsty za zabicie 2 tygodnie wcześniej Reinharda Heydricha, rozstrzelały 173 mężczyzn, a 198 kobiet i 98 dzieci wywieziono do obozu w Ravensbrück, wioska zaś została zrównana z ziemią.

Kanclerz trząsł się z zimna, ta poranna wyprawa do Lidic została uwzględniona w programie na jego własne życzenie, wiedział on, że tego rodzaju wspomnień nie należy się wypierać. Tylko wtedy kiedy stawia się czoło gorzkiej przeszłości, można ją przezwyciężyć.

Uświadomienie sobie tego wszystkiego należy do tych "specjalnych odczuć", których kanclerz doświadczył także, kiedy złożył wizytę przy grobie niemieckiego żołnierza. Widoczna jednak była jego radość z oglądania tego pięknego miasta, które przez wieki było daleko idącym przykładem słowiańskiej, niemieckiej i żydowskiej kultury.

Zaraz pierwszego dnia po południu Kohl przeszedł pieszo most Karola, by pójść pod pomnik króla Karola IV, który to miasto już w średniowieczu uczynił centrum politycznym, kulturalnym i gospodarczym w środkowej Europie. Założony przez niego uniwersytet nosi do dzisiaj jego nazwisko.

Ta wspólna przeszłość, wspomniana w przemówieniu kanclerza wygłoszonym na przyjęciu wydanym na jego cześć, brzmiała jak echo przyjaźni, mimo okresów obcości i nieporozumień.

Gospodarz przyjęcia, premier Lubomir Strougal, w swoim przemówieniu podkreślił także czasy w historii "z których wspólnie mogą być dumni". Do ich dziedzictwa należą obok powiązań kulturalnych, także tradycyjna współpraca gospodarcza, kończąc przemówienie nawiązał on niespodziewanie do sytuacji aktualnej "jest przecież naturalne, że RFN nasz największy partner handlowy do tej pory nadal nim pozostanie".

Był to dokładnie ten punkt, który we wszystkich rozmowach z Kohlem, stał na pierwszym miejscu w stosunkach RFN - Czechosłowacja, chodziło mianowicie o nowy rozdział dotychczasowej współpracy. Oczywiście, że można było te interesy już dawno realizować, jednak wzgląd na "wielkiego brata" na Kremlu, powodował pewną powściągliwość. Teraz Gorbaczow dał wolną drogę, a Czesi spieszą się jak gdyby chcieli nadrobić stracony czas. Od pierwszej chwili przybycia Kanclerza był on obsypywany dowodami przyjaźni. Oficjalna kolacja zamieniła się w przyjacielskie przyjęcie.

Kohl świetnie się porozumiewał ze Strougalem, głównym inicjatorem reform w Pradze. Minister spraw zagranicznych Chnoupak, "honorowy towarzysz" Kohla, bawił go opowiadaniem licznych anegdot. Nawet ci przedstawiciele władz, którzy z natury trzymają się na dystans, byli w stosunku do potencjalnego partnera handlowego w widoczny sposób przyjaźliwi.

Gosć to wykorzystywał, miał satysfakcję, że po chłodnym przyjęciu zaproszenia nad Ren przez Gorbaczowa, mógł

choć z innym krajem bloku wschodniego, zawrzeć aktywne pojednanie.

Nie ma jednak jasności jak te stosunki będą się rozwijały w dalszym ciągu. Strougal, zaufany człowiek Gorbaczowa, popierający "pierestrojkę" i "głasność" w Czechosłowacji, dał już do zrozumienia, że po 18 latach piastowania stanowiska premiera, chciałby odejść. Na ostatnim posiedzeniu Komitetu Centralnego, doszło do otwartej scysji z Jakesem, który został zgłoszony przez ortodoksyjnego Bilaka na stanowisko sekretarza generalnego. Jakie szanse, w tej sytuacji, mają reformatorskie plany Strougala?

Do nowego szefa partii ma zaufanie wielu Czechów i Słowaków, którzy nie znają go z jego wcześniejszej działalności.

Opozycjonisci, członkowie "Karty 77", z którymi na zlecenie Kohla przeprowadzili rozmowy przedstawiciele CDU/CSU, byli bardzo sceptyczni twierdząc, że "należy być ostrożnym i ograniczać optymizm. Bacząc na bezwładność tych, którzy swego czasu wezwali do naszego kraju wojska Paktu Warszawskiego, widzą jednak pierwsze kroki zmian, przykładem tego może być, iż z nielicznymi wyjątkami, pozwolono im się spotkać z członkami delegacji RFN. Dawniej w podobnej sytuacji zostaliby usunięci z Pragi".

Zbieranie podpisów pod apelem o większe swobody dla Kościoła katolickiego dodaje odwagi w walce o prawa człowieka. Bez względu na następstwa apel podpisało 130 tys. mężczyzn i kobiet, podając imię i nazwisko oraz adres.

Do ostatniej chwili Kanclerz szukał bezpośredniego kontaktu z miastem i jego

mieszkańcami. Potrząsał rękę zaskoczonego przechodniowi, wszedł do sklepu mięsnego, wszędzie gdzie się pojawił był witany przyjacielsko. Wśród witających go było wielu mieszkańców NRD.

Die Welt, 28 01 88

Thum S CECH

A P E L Pomoc dzieciom uchodźców politycznych

Zwracamy się z prośbą do wszystkich, u których używane znaczki pocztowe zalegają szuflady, aby oddali je na akcję pomocy dzieciom uchodźców politycznych, przede wszystkim w Azji.

Znaczki te są wysyłane do zakonnic we Francji, które zajmują się ich sprzedażą. Uzyskane w ten sposób pieniądze przekazują następnie do dwuszyjczyj Matki Teresy.

Znaczki prosimy dostarczać do Biura Pomocy Społecznej, 30 Marmeduke Street (szkoła) w Toronto, lub przesyłać pocztą na adres P C A G P O Box 55, Station 'V', Toronto, Ont. M6R 3A4.

Nie wyrzucaj żadnego znaczka. Znaczki prosimy wycinać z koperty a nie odrywać. POLISH CANADIAN ACTION GROUP

Pekao-Travel

Organizator Najtańszych, Bezpośrednich Lotów Czarterowych Do Polski - 1988 - Samolotami Polskich Linii Lotniczych "Lot"

TORONTO - WARSZAWA	CENY	WARSZAWA - TORONTO
LUTY 10 21	567 00	DOWOLNE DATY POWROTU
MARZEC 13 20 30	653 00	LUTY 21
KWIECIEŃ 6 13 20 24	629 00	MARZEC 13 20 30
MAJ 1 8 15 22 29	776 00	KWIECIEŃ 6 13 20 24
CZERWIEC 1 5 8 12 15	809 00	MAJ 1 8 15 22 29
CZERWIEC 19 22 26 29	873 00	CZERWIEC 1 5 8 12 15 19 22 26 29
LIPIEC 3 6 10 13 17 20 24,27 31		LIPIEC 3 6 10 13 17 20 24 27 31
SIERPIEŃ 3 7 10 14	777 00	SIERPIEŃ 3 7 10 14 17 21 24 28 31
SIERPIEŃ 17 21 24 28 31		WRZESIEŃ 4 7 11 14 18 25
WRZESIEŃ 4 7 11 14 18	639 00	PAŹDZIERNIK 2 9 16 23 30
WRZESIEŃ 25		LISTOPAD 13 27
PAŹDZIERNIK 2 9 16 23 30	579 00	GRUDZIEŃ 4 11 18 21
LISTOPAD 13 27		STYCZEŃ 4 19 (1989)
GRUDZIEŃ 4 11	769 00	LUTY 2 (1989)
GRUDZIEŃ 18 21		DZIECI PONIŻEJ LAT 12 \$567 00
STYCZEŃ 4 19 (1989)	567 00	DODATKOWE KOSZTY
		OPLATA LOTNISKOWA \$20 00
		UBEZPIECZENIE \$25 00
		DOZWOLONA ILOŚĆ BAGAŻU 30 kg
		PLUS BAGAŻ PODRĘCZNY

Prosimy Nie Zwlekać I Już
Rezerwować Miejsca U Swoich Agentów Podróży
Lub Bezpośrednio W Pekao Travel
769 - 9442

POLISH AIR LINES
LOT

IZABELA JOST

ZOSTAŁA W NASZYCH SERCACH*

W piątą rocznicę
śmierci TOLI KORIAN

Telefon od przyjaciół z Toronto!
Tymon Terlecki i Tola Korian przyjeżdżają do Ottawy Czy zajmiecie się nimi poza oficjalnym przyjęciem?"
"Czy się zajmiemy? Ależ tak! z radością"

Mąż znał Tolę ze scen polskich, ja widziałam ją raz jeden w Paryżu Oboje należymy do wielbicieli jej talentu

"Ale czy admiratorzy dopuszczają nas do nich?"

"Przyjadą wprost do was"

"Czekamy z otwartymi ramionami"

Pytam - jak ich przyjęć oni przyzwyczajeni do wielkich bankietów i gali! A nasz domek taki zwykły, skromny

Przyjechali Tola uściśliła nas Taka swoja, ciepła, bezpośrednia! Lody przysnęły od razu Po paru godzinach dziwił się, jak to może być - przecież my znamy się "od zawsze"!

Poza częścią oficjalną występu, który, jak zawsze, był doskonały, poprosiliśmy Tolę, czy nie zechciałaby odczytać prywatnie kilku wierszy poetów "solidarnoscio-wych" Był to rok 1981

Zgodziła się, przygotowaliśmy aparat i taśmy do nagrywania

Tola, po swojemu, cichutko, usiadła i zaczęła czytać, bez emfazy, bez patosu tak niby zwyczajnie

A poezja ożyła, zabrzmiała umęczona, ale wyzwolona już z terroru strachu, pełna buntu i powagi, bólu i radości, bohaterstwa, tęsknot i nadziei

Po skonczeniu długo trwała cisza, a potem dziękowaliśmy wzruszeni A przecież nikt nie wiedział, że tylko tyle uratujemy z naszego pięknego spotkania Tola nie widzieliśmy już nigdy więcej

Została w naszych sercach i została na taśmie jej piękny głos w patriotycznej deklaracji

-----
* Na przełomie 1981 i 1982 roku Tola Korian i dr Tymon Terlecki odbyli kilkumiesięczną podróż po Kanadzie i Stanach Zjednoczonych Dr Terlecki wygłosił kilkadziesiąt odczytów na uniwersytetach i w ośrodkach polskich Prelekcje ilustrowane były recytacją Toli Korian Wspomnienie dotyczy ich pobytu w Ottawie

PIGULKI PCAG

WALNE ZEBRANIE PCAG Dzisiaj drugi odcinek omówienia. Jak już pisaliśmy, dwoma centralnymi momentami zebrania było sprawozdanie z działalności Grupy i przedstawienie planu pracy na przyszłość. Dzisiaj streszczamy sprawozdanie. Jak już chyba tylko najstarsi pamiętają, działalność Grupy zaczęła się w dniu 17 września 1980 roku, kiedy to w rocznicę napadu ZSRR na Polskę, grupa zapalcenców demonstrowała przed Konsulatem PRL na Lakeshore.

Demonstrujący zakneblowali sobie usta, protestując przeciwko znowiu milczeniu na temat tej rocznicy w Polsce. Wydarzenie to nie miało precedensu w historii Polonii kanadyjskiej. W polonijnym swiataku zawrzało. *Demonstracja na oczach Kanadyjczyków? Co za wstyd - jeszcze gotowi sobie pomysleć ze Polacy to jacy terroryści!*

Inni uważali, że nie trzeba drażnić Konsulatu. *To są właściwie całkiem porządni ludzie. Na 22 lipca zawsze zapraszają na Wyborową. Jeszcze gotowi cofnąć wydawanie paszportów konsularnych a ja wybieram się w przyszłym roku do Polski - to mnie dopiero uderzy po kieszeni!*" Niektórzy jednak uważali demonstrację za dobry pomysł i dołączyli się do Grupy, aby działalność polityczną kontynuować i rozwijać. Działalność PCAG nie ograniczała się tylko do demonstracji, choć tych było sporo - przed Konsulatem, przed City Hall, z okazji występów Chóru Armii Czerwonej, "przywitanie" nowego Konsula PRL i wiele, wiele innych. Seria dwóch głodówek przyczyniła się do tego, że władze PRL już więcej nie stawiają przeszkód w łączeniu rodzin PCAG przez swoje częste kontakty z politykami na wszystkich szczeblach, zjednuje ich dla sprawy polskiej oraz przywołuje do porządku tych, którzy przez głupotę, nieświadomość lub swoje różowawe zapatrywania polityczne, szkodzą sprawie polskiej (tu można przypomnieć wypowiedź liberalnego posła federalnego Johna Nunziaty i jego pokorne przeprosiny po ostrej interwencji PCAG).

W kategorii działalności wśród Polonii, na pierwszym miejscu należy wymienić comiesięczne msze św. za Ojczyznę. PCAG organizuje je przy współpracy duchowieństwa polskiego z Toronto i okolicy, odwiedzających Toronto, duchownych z Polski, a przede wszystkim dzięki pomocy proboszcza parafii św. Teresy, ks. Ewczynskiego i kapelana PCAG, ks. prąta Pluty. Msze za Ojczyznę, które za każdym razem wypełniają kościół, są niezmiernie ważnym wydarzeniem przyczyniającym się do jednoczenia Polonii. Każdego miesiąca po mszy, w podziemiu kościoła, odbywają się spotkania z działaczami z Polski, pogadanki

historyczne, informacyjne itd. Poza tymi ramami, PCAG zorganizowała również szereg innych spotkań. Tu należy wymienić spotkanie z Mieczysławem Chojeckim z Paryża, Adamem Winklerem, walczącym w Afganistanie, prof. Bask-Mostwinem i innymi.

DALSZY CIĄG NASTĄPI

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiscy. Telefonujcie do naszej mini-redakcji 925-8128. P O Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4

HISTORIA JEDNEGO MŁYNA

Michał Wątroba ze wsi pod Jarosławem, wydzierzał młyn od właścicieli w 1954 r. By z młyna w ogóle można było korzystać, musiał doprowadzić gazociąg i zbudować stację rozdzielczą. Zapoczął się przy tym na bardzo znaczną wówczas sumę, 150 tysięcy zł. W 1955 roku młyn przejęło państwo. Z gazociągu do dziś korzysta cała wieś. Temu kto ponosił inwestycję nikt pieniędzy nie zwrócił. Od ponad 30 lat Michał Wątroba stara się o odzyskanie tych pieniędzy. Najpierw odsyłał go od najwyższych władz do najniższych. Kiedy ponownie zapukał do drzwi urzędów, w których raz już był, powiedziano, że może dochodzić swoich praw na drodze postępowania sądowego. Wątroba wniósł więc sprawę do sądu. Rozprawa trwała 10 minut. Przewodniczący sądu oświadczył, że oddala pozew, bowiem sprawa się przedawniła. Michał Wątroba ponawiał swoje skargi po każdym kolejnym zakręceniu historii. Prowokowały go do tego płomienne przemówienia, że oto nadchodzi czas sprawiedliwości. Próbował zainteresować swoją sprawą prasę. Bez echa. Jeden z dziennikarzy powiedział mu nawet wprost, że zajęcie się tą sprawą byłoby szkalowaniem władzy ludowej.

Jest to historia, która dotyczy jednego młyna, ale, wbrew pozorom, nie jest to przypadek o osobnym, ale reguła. Rok 1955 był rokiem odbierania ludziom młynów bez odszkodowania. Lata następne były latami milczenia na ten temat.

PODZIĘKOWANIE

W niedzielę, dnia 14 lutego br., o godz. 9.30 w kościele św. Stanisława Kostki, przy 12 Denison Ave w Toronto, została odprawiona uroczysta Msza św. w intencji Ofiarodawców Funduszu Papieża Jana Pawła II, dla Polskich Sierot i Opuszczonych Dzieci.

Podajemy tekst podziękowania, które zostało odczytane przed zakończeniem nabożeństwa.

W imieniu zarządu Funduszu - dzisiaj przy okazji odprawianej Mszy św. w intencji Ofiarodawców dziękuję wspólnocie parafialnej Polonii Toronto i emigracji polskiej w Kanadzie za udział w tworzeniu dzieła charytatywnego wyrażony wsparciem pieniężnym w niedzielę przed kościołem przekazywaniem czeków pocztą, lub dokonywaniem wpłat bezpośrednio na konto Funduszu. Organizacja powstała z inicjatywy zgromadzonych przy parafii św. Stanisława Kostki i jest własnością tej wspólnoty a także własnością emigracji polskiej. Obecnie Fundusz jest największą polską organizacją charytatywną w Kanadzie działającą przy parafii. Dotychczas przekazaliśmy na pomoc dla dzieci w Polsce \$ 50,000, w tym roku przewidujemy dalszą pomoc na sumę od \$20 000 do \$25 000.

Szczególną opieką obejmujemy Domy Samotnej Matki prowadzone przez Kościół w Polsce i pozostające na wyłącznym utrzymaniu kościelnym. Domy Samotnej Matki powstały jako potrzeba Czasu - Czasu w którym dokonuje się masowego zabijania dzieci jeszcze nienarodzonych. Kościół w Polsce podjął się wielkiego zadania - ratowania dziecka poczętego. W tych Domach, Matki przed urodzeniem dziecka znajdują opiekę a ich dzieci zostały nazwane dziećmi uratowanymi dla życia. Nad tymi dziećmi Kościół rozciągnął opiekę, a my w tej opiece uczestniczymy. Nasza ofiarność, nasza postawa, nasze wyrażanie troski o dziecko 'niczyje' i o dziecko zagrożone jeszcze przed urodzeniem tworzy naszą historię wspólnoty parafialnej wspólnoty chrześcijańskiej i dzięki Waszemu poparciu emigracji polskiej Organizacja jest Funduszem Wieczystym, który pozostawimy po sobie następnej generacji. Dzieła zrodzone z dobroci serca winny trwać przez pokolenia.

Proszę przyjąć nasze serdeczne Bóg zapłać za współudział

ZARZĄD

Toronto, 14 lutego 1988 r.

HOROSKOP

BARAN

Okres zmniejszonego jakby zaufania do swoich sił i możliwości. Trochę w tym zgola niepotrzebnej przesady. Wszak otoczenie zawodowe bardzo liczy się z Twoimi opiniami, ocenami, zdaniem i głosem. Nie stracisz więc głowy i przeprowadzisz kilka zasadniczych rozróżnień w interesach zarówno i jak w sferze zawodowej. Finanse, zwłaszcza budżet domowy mocno nadszarpięte. Znak ważny - Rak, unikaj Bliźniąt. Dzień ważny - środa, cyfra - 7

BYK

Zmęczone po wielu ostatnich przeciżach połączone z kłopotami natury materialnej. Lekkie obawy o osobę najbliższą okazują się całkiem nieuzasadnione. Jej wielka podróż dobrze się zapowiada z korzyścią dla Ciebie i całej najbliższej rodziny. W pracy okres wytchnienia i leniwego odpoczynku - dobre i to. Ludzie jednak na Ciebie mocno liczą i musisz wobec tego wywiązać się z przyjętych wobec nich dobrowolnie zobowiązań. Znak miły - Waga, unikaj - Ryb. Dzień ważny - sobota, liczba szczęśliwa - 5

BLIŹNIĘTA

Duże osobiste sukcesy. Materialna hossa niemal pod niebiosa. W młotności powodzenie na wszystkich frontach. Bliscy okazują Ci sympatię i gotowość pomocy w każdej stresowej sytuacji. Nie odrzucaj zbożnych chęci, ale staraj się we własnym zakresie załatwić mnóstwo zaległych spraw zawodowych i środowiskowych w ogóle. Dużo przemawia za tym, że wszystko to Ci się uda nadzwyczajnie. Znak sprzyjający - Panna, unikaj Lwa. Dzień miły - poniedziałek, liczba ważna - 9

RAK

Otoczenie niezupełnie uwierzy Twoim rozlicznym deklaracjom dobrej woli i wyczerpania wszelkich możliwości zawodowych. A przecież drzemają w Tobie wielkie i wręcz niespożyte siły vitalne. Ostrożność w sprawach miłosnych obróci się jakby przeciw Tobie, gdyż ulegasz mitowi nadmiernej wstrzemięźliwości. Finanse poprawią Ci się natyle, że zaczniesz optymistycznie myśleć o jutrze. Znak sympatyczny - Strzelec, unikaj Raka. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 3

LEW

Nagła nieplanowana podróż oraz związane z nią grube wydatki. Zdrowie dopisze. Dokucz Ci sytuacja w środowisku zawodowym, ale nie masz na nią zbyt sensownego wpływu. Cierpliwości. Wkrótce będzie święto i na Twoim podwórku. Za dużo plotek wokół Ciebie. Nie skazony nimi optymizm - oto jest to, co Cię może uratować przed popełnieniem różnych nieodwracalnych błędów. Znak miły - Ryby, unikaj Raka. Dzień ważny - piątek, liczba - 7

PANNA

Teśknota za bliskimi. Wkrótce nastąpi miłe i mało obowiązuje spotkanie towarzyskie i nie tylko takie. Otrzewiemy z wielkiej nieodwzajemnionej miłości. Sprawy finansowe, które bardzo cię martwią, zostaną szczęśliwie rozwiązane bez Twojego udziału. Wystąpią natomiast rozgrywki zawodowe. Humor Ci się poprawi po kilkudniowym odpoczynku. Znak sprzyjający - Ryby, Wagi, unikaj Dnia miły - wtorek, liczba szczęśliwa - 5

10 marca

WAGA

Po przerwie w pracy wybitnie poprawił Ci się humor. Jaśniejsze spojrzenie na sprawy osobiste, rodzinne i zawodowe. Dobiegła wreszcie konca afera z wątpliwościami co do wierności osoby Ci bliskiej. Wszystko wróciło na utarte od lat tory. Ekstrawaganckie wystąpienie w doborowym decydenckim gronie zapewni Ci mir i szacunek. Znak ważny - Baran, unikaj Koziorożca. Dzień miły - niedziela, liczba - 5

SKORPION

Niepokoi Cię postępowanie najbliższej sercu osoby lubiącej wymykać się spod Twojej uwagi, bo przecież nie kontroli, która by była dopiero czymś niepokojącym, zwłaszcza w stosunkach damsko-męskich, właśnie. W pracy zawodowej wyniki przechodzące najśmielsze zamierzenia i oczekiwania, stąd i rzucająca się w oczy zawistnym poprawa materialna, osobista i rodzinna. Znak miły - Byk, unikaj Wagi. Dzień ważny - czwartek, cyfra - 3

STRZELEC

Nie chowaj się za innymi, gdy każde Twoje zdanie w sprawach zawodowych odgrywa decydującą rolę. Śmiałym stawianiem spraw w pracy zyskasz sobie uznanie i w przyszłości nawet niezbyt dalekiej, fundament pod znaczącą karierę społeczną i polityczną. W rodzinie po wielu perypetiach uspokojenie i zaspokojenie marzeń. Znak ważny - Lew, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - środa, cyfra - 5

KOZIOROŻEC

Pozbywanie się kompleksów, przeważnie zawodowych. Rozbrat z pesymistycznym spoglądaniem na świat i toczące się w kołko sprawy. Napływ gotówki ze wszech stron i różnych źródeł, także loteryjnych. Uspienie uczuć ze zrozumiałych względów dla Ciebie, względów otoczenie będzie raczej zbulwersowane i zamieszane taką Twoją postawą. Znak ważny - Lew, unikaj Panny. Dzień miły - czwartek, cyfra - 8

WODNIK

Cos się w Twoim sercu niespodziewanie poruszy, drgnie on nowym, przemożnym uczuciem. Nie zwróćisz uwagi w tej sytuacji na okazywane Ci cierpienie i zniecierpliwienie, wielką kochliwością najbliższej Ci osoby. Niesnaski rodzinne mogą spowodować Cię do odseparowania się. W pracy zawodowej rozliczne kłody rzucają Ci pod nogi przez rękomych przyjaciół, zawistnych, przecież aż do nieprzyzwoitości. Na brak pieniędzy narzeć, kać nie będziesz. Znak miły - Ryby, unikaj Panny. Dzień ważny - wtorek, cyfra - 7

RYBY

Interesująca jak zwykle przygoda na horyzoncie, połączona zresztą z zaskoczeniem. Nie dźwiż nic Ktos przy tej okazji, uważany za przysięgłego przyjaciela, będzie usiłował "wpuścić Cię w maliny". Zorientujesz się w porę i wszystko ułoży się po myśli. Dwa razy wyrzekłeś się przyjaźni, wiemy i lojalnej, uważaj do trzech razy sztuka. Znak miły - Waga, unikaj Raka. Dzień ważny - niedziela, cyfra - 8

- 16 marca

High Park National REALTOR
TEL. 532-4444
 SINCE 1972
24 HOUR ACTION CENTRE!!!

24-GODZINNA OBSŁUGA TELEFONICZNA

High Park - Pacific - Exclusive 3-piętrowy, murowany dom, podwójny garaż, 3 osobne apartamenty, dochód roczny \$ 32,000 Małgorzata CELUCH, 271-4533, 532-4444

Etoibicoke (północne) - 3-sypialniowe, murowane bungalowy, duża działka, nowoczesnie wykończony apartament w piwnicy (\$600 miesięcznie) Małgorzata CELUCH, 271-4533, 532-4444

Mississauga (południowo-wschodnia) - 3-sypialniowe murowane bungalowy Super nowoczesnie wykończone wnętrza. Osobny apartament w piwnicy Działka 51 x 150 Małgorzata CELUCH, 271-4533, 532-4444

Alexandra & Atwater - 3-sypialniowe, murowane bungalowy Duże pokoje, duży apartament w piwnicy Podwójny garaż Małgorzata CELUCH, 271-4533, 532-4444

Dixi-Dundas - 2-13-sypialniowe townhouses w nowoczesnych kompleksach Ceny bardzo przystępne Blizszych informacji udziela Małgorzata CELUCH, 271-4533, 532-4444

Royal York -Eglinton - Condominium - duże, słoneczne mieszkania w eleganckim budynku Zenon RUDZKI, 532-4444, 897-1162

Port Credit - murowane "bungalowy" z dużym garażem na parceli 52 x 132 Bardzo blisko do szkół i autobusu Zenon RUDZKI, 532-4444

"Bungalow" dla dwóch rodzin, niedaleko na Mississauga Duża parcela Zenon RUDZKI, 532-4444

Four-plex Blisko "Humber River" Planowany dochód \$ 45,000 Wpłata - \$50,000 Zenon RUDZKI, 532-4444, res 897-1162

Roncesvalles - High Park - 3-apartamentowy budynek, 2-3-sypialniowe apartamenty, 1-2-sypialniowy apartament, 37,000 dochodu rocznie Halina FIRGAN, 532-4444

Mississauga - Połówka domu w centrum Mississauga, z wykończoną piwnicą, pięknie urządzonej wewnątrz Halina FIRGAN, 532-4444

Mississauga - nowy 3-sypialniowy bungalow" z podwójnym garażem na dużej działce Halina FIRGAN, 532-4444

Mississauga - 3-sypialniowy, ładny townhouse po przystępnej cenie Halina FIRGAN, 532-4444

Etoibicoke - 2-sypialniowy dom z apartamentem w piwnicy, oddzielne wejście Bardzo dobra cena Halina FIRGAN, 532-4444, lub 234-1027

Lakeshore - Bronslime - 2-3-sypialniowe condominium w nowym kompleksie Bardzo ładnie wykończone Magdalena URBANOWICZ, 532-4444

Mississauga - bardzo ładnie wykończona duża "połówka" z apartamentem w piwnicy Dobra cena Magdalena URBANOWICZ, 532-4444

Mississauga - 3-sypialniowy townhouse, blisko Bloor St Wykończona piwnica, garaż Duże pokoje Magdalena URBANOWICZ, 532-4444

Mississauga - blisko Dundas Murowane 3-sypialniowe bungalowy z wykończoną piwnicą W bardzo dobrym stanie Garaż Magdalena URBANOWICZ, 532-4444, 636-5355

Podajemy do wiadomości Firma założyła szybki i łatwy do zapamiętania numer telefonu **532 - 4444**. Poprzedni numer **532-4441** jest teraz drugą linią

217 RONCESVALLES AVE., Toronto M6R 2L6

NIE KUPUJCIE GRAMOFONÓW!

Ponieważ w roku 1988, historycznym dla fonografii, płyta gramofonowa wylądowała w skrzyni na starzyźnie! Rok 1988 to także rok kłęski Compact Discu, a możliwe, że i początek końca przemysłu płytowego w ogóle

A stać się to ma za sprawą wynalazku nazwanego DAT (digital audio tape) DAT to nowa technologia (w laboratoriach znana od kilku już lat), upowszechniana przez Japonczyków, umożliwiającą nam amatorskie zapisy i domowe kopiowanie dźwięku przy pomocy zapisu cyfrowego na kasetach magnetofonowych o jakości równej CD

Przemysł płytowy jest świadomy zagrożenia i np. koncern CBS próbuje wprowadzić system zabezpieczający swoje dyski przed kopiowaniem w DAT Była też mowa o wytoczeniu procesów firmie Sony (głównemu w przyszłości producentowi DAT), ale po miesiącach gróźb, szantazy i zakulisowych układów Sony ujawnił jak daleko zaszły sprawy i podkupił amerykańskiego giganta mass mediów Proces stał się przeszłością i wydaje się nieprawdopodobne, aby cokolwiek mogło stanąć na drodze inwazji DAT

ZAPROSZENIE DO POLSKI • NIEBYWAŁA OKAZJA 1988

JUŻ UKAZAŁ SIĘ PROGRAM SPECJALNYCH PRZELOTÓW **"JUMBO JET"**

Codziennie przeloty do Warszawy względnie Krakowa **OD \$798**
 dozwolony bagaż 140 funtów (64 kg) na osobę

VIA FRANKFURT PAN AMERICAN
 VIA LONDON BRITISH AIRWAYS
 VIA ZURICH **AIR CANADA** SWISS AIR

CENY KONKURENCYJNE (BONUS)

RÓWNIEM ATRAKCYJNE CENY PRZELOTU Z INNYCH MIAST ONTARIO

London - Windsor - S.S Marie - Timmins
Thunder Bay - Sudbury - North Bay

BLIZSZYCH INFORMACJI UDZIELA I ZGŁOSZENIA PRZYJMUJE
HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.
 NAJWIĘKSZE POLSKIE BIURO PODRÓŻY
 JERZEGO LUCKIEGO

1592 Bloor St West, Toronto Ontario M6P 1A7
 Tel 533-9496, 533-9497 533-8417, 533-8235

RÓWNIEM ZAPRASZA DO KORZYSTANIA Z BEZPOŚREDNICH I NAJTANSZYCH PRZELOTÓW DOWOLNY WYBÓR DNI ODLOTU I POWROTU W RAMACH PROGRAMU

SZYBKO • SPRAWNIE • TANIO • PRZESYŁAMY
 PACZKI ŻYWNOŚCIOWE ART PRZEMYSŁOWE
 EKONOMICZNE SAMOCHODY - CIĄGNIKI
 OPROCENTOWANE KONTA WALUTOWE - GOTÓWKA

ZAWIADOMIENIE

ZARZĄD POLONIJNEJ KASY KREDYTOWEJ W QUEBECU ZAWIADAMIA, ŻE DNIA 27 MARCA 1988 r O GODZ. 15 00 W DOMU "BIAŁEGO ORLA" 1956 FRONTENAC STR MONTREAL, ODBĘDZIE SIĘ DOROCZNE WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW KASY

PROPONOWANY PORZĄDEK OBRAD

- Otwarcie i zagajenie zebrania.
- Odczytanie i przyjęcie porządku dziennego
- Odczytanie i przyjęcie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania.
- Sprawozdania Zarządu
  - Prezesa Kasy
  - Kierownika Kasy
  - Sprawozdanie Komisji Kredytowej
  - Sprawozdanie Rady Nadzorczej
- Dyskusja nad sprawozdaniami
- Preliminarz budżetowy na rok 1987
- Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek.
- Uchwała upowazniająca przekazanie dochodu Kasy na rezerwę Kasy
- Ustalenie minimalnej ilości kontroli Rady Nadzorczej Kasy
- Wybory uzupełniające
- Wolne wnioski
- Zamknięcie Zebrania

Prosimy o zabranie ze sobą książeczek oszczędnościowych Kasy gdyż tylko członkowie posiadający je na zebraniu będą mieli prawo czynnego udziału w zebraniu Przedstawiciele organizacji należących do Kasy muszą posiadać pisemne upoważnienia wystawione przez Zarząd organizacji członkowskiej

Regulamin Kasy artykuł 18 02 Procedura nominacyjna mowa

Co najmniej siedem (7) dni przed wyznaczoną datą Walnego Zebrania członkowie powinni przesać na ręce Komisji Matki nazwiska kandydatów na wolne stanowiska Po tej dacie żadna kandydatura nie będzie przyjęta Komisja Matka przedłoży Zarządowi raport, zawierający nazwiska osób które zgodziły się kandydować na dorocznym Walnym Zebraniu Raport ten wnieć zawierac co najmniej jedną kandydaturę na każde wolne stanowisko Kandydatura (albo kandydatury) ta winna być przedmiotem wyboru na Walnym Zebraniu Komisja Matka winna stwierdzić w swym raporcie ze kandydaci wyrazili pisemnie zgodę na przyjęcie kandydatur i zobowiązanie wywiązania się z obowiązków wynikających z wyboru na wakuja ce stanowisko

Nazwiska kandydatów prosimy przesać na adres Kasy

Za Zarząd Polonijnej Kasy Kredytowej
RYSZARD GODLEWSKI
Sekretarz

Otwarto nowy punkt
sprzedaży gazety w
Mississauga
MAX'S DELICATESSEN
1151 Dundas Str. W.
za skrzyżowaniem Mavis/Dundas
Na plaży
TEL. 277-1936
Wi Andrzej

**CHIN RADIO TV INTERNATIONAL
PRESENTS OWN CITY TV
"POLISH STUDIO"**

Polski Program Telewizyjny
prowadzony i przygotowany przez
zawodowych dziennikarzy, realizatorów
i operatorów telewizyjnych
Począwszy od 5 MARCA 1988 w każdą
sobotę o godz. 11 00 "Polish Studio"
można oglądać na City TV - Channel 57,
Cabel 7

W programie wywiady i spotkania z ciekawymi
ludźmi repozarze, filmy dokumentalne piosenki
kabaret sport i informacje

• **Producent:**
Zygmunt Przetakiewicz
TEL. 534-7788
Redakcja:
Teodor Zubowicz, tel 767-9281
Reklama
Tadeusz Lis, tel 747-9883
Adres POLISH STUDIO
755592 Ontario Ltd
c/o Sherlock Homes Real Estate
Inc
431 Roncesvalles Ave
Toronto, Ontario M6R 2N3

Pod tym adresem nasi widzowie mogą nadsyłać
wszelkie uwagi, życzenia i propozycje w sprawie
programu a także jeśli sobie tego życzą i chcą
wspierać nasz program finansowo czeka
wysławione na Polish Studio - 755592
Ontario Ltd

POLSKIE BIURO PODROZY JERZEGO LUCKIEGO
HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.
1592 Bloor St. W. Toronto, Ont. M5P 1A7
TEL. 393-7671
stacja kolejki Dundas West
Podróż indywidualnie, grupowo, wakacje i imprezy
Kontakt: 9 Fennell w sprawach imigracyjnych, paszporty, wizy
Wycieczki krajoznawcze, sanatoria, wakacje na południu.

Dnia 12 stycznia zmarł
w Montrealu, w wieku 66 lat
ś.p, ALBIN SOBCZAK
żołnierz Armii Krajowej, odznaczony
Krzyżem Walecznych, Krzyżem Zasługi,
Krzyżem Armii Krajowej i wielu innymi
polskimi i zagranicznymi odznaczeniami
Zmarły brał czynny udział w życiu Polonii
i był członkiem Koła Armii Krajowej, S.P.K.,
Stowarzyszenia Lotników, Związku
Weteranów Polskich
Tą drogą składamy serdeczne
podziękowania tym wszystkim, którzy wzięli
udział w oddaniu ostatniej przysługi
Zmarłemu oraz złożyli kwiaty lub dary na
Fundację Armii Krajowej
Żona Krystyna
oraz siostra i brat w Polsce

SUPERIOR SAUSAGE CO
1004 Dundas St W
TEL. 531-8422

KONKURENCYJNE CENY!
Wędzone na miejscu
słynne na całe Toronto
polskie kiełbasy
Szynki kabanosy wędliny
mięsa różne delikatesy

**Karl's Butcher
& Grocery**
właściciel Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa wędliny własnego
wytworu smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze
105 Roncesvalles Ave
TORONTO
TEL. 531-1622

KONKURS RECYTATORSKI

dla młodzieży szkół średnich i uniwersyteckiej, oraz młodzieży nie uczęszczającej do szkół od 16 do 23 lat.

Pierwszy Konkurs Recytatorski rozpoczynamy poezją dowolnie wybraną przez uczestnika konkursu

Czas trwania recytacji od 5 do 10 minut.
Dla zdobywców pierwszego, drugiego i trzeciego miejsca ufundowane zostały wysokie nagrody, a także zostaną wręczone dyplomy dla uczestników

Konkurs odbędzie się dnia 26 MARCA (sobota) o godzinie 16 00 (4ppol) w Domu SPK przy 206 Beverley St. w Toronto
Osoby zainteresowane konkursem prosimy o przesłanie swojego zgłoszenia Imię, nazwisko, datę urodzenia, nazwę szkoły, dokładny adres, telefon oraz kopie recytowanego wiersza do dnia 12 marca br na adres Ogniw 11 75 Emmett Ave Apt. 904 Toronto, Ont M6M 5A7

APTEKA NATURY
Dr. Jadwiga Górnicka
radzi jak zapobiegać chorobom
i leczyć je naturalnymi metodami
WTOREK, 8 MARCA
o godz. 7 wieczorem
WSTĘP WOLNY!
Biblioteka High Park
228 Roncesvalles Ave, tel 393-7671

Komitet Skarbu Narodowego w Toronto ZAPRASZA Polonię na

BANKIET UZNANIA

dla księdza Prałata Franciszka Pluty - znanego Polonii wspaniałego kaznodziei, działacza polonijnego, długoletniego Delegata Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie

Bankiet odbędzie się w sobotę, dnia **12 marca br** w górnej sali domu SPK, Koło Nr 20 - 206 Beverley St. w Toronto
Początek bankietu godz 20 00
Cocktail (płatny) godz 19 00
Bilety w cenie \$20 00 od osoby, prosimy zamawiać listownie lub telefonicznie pod adresem
Mr Marek Jagla - 262 Wright Ave, Toronto, Ontario M6R 1L5, tel 535-6451
Stoliki 8-osobowe
Termin zamówień upływa dnia 1 marca 1988 r

Czeki prosimy wystawiać na POLISH NATIONAL FUND

Bilety zapłacone, a nie odebrane, będą doręczone w kopercie przy wejściu na salę bankietową

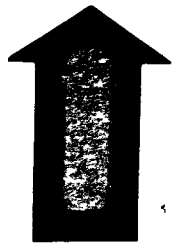
KOMITET
SKARBU NARODOWEGO
w TORONTO

**HERZING INSTITUTES
CAREER COLLEGE**

umożliwi Ci uzyskanie
dyplomu

w specjalnościach:

- computer operations
- computer accounting
- computer electronics
- legal secretarial
- medical secretarial
- office automation secretarial 431-9882

ARM DALE Meats Product (Mfg) Ltd
1011 Haultain Court Unit 16/17
Mississauga, Ontario L4W 1W1
Tel 625-8326/27
Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów mięsnych
bezpośrednio w masarni.

ZESTY'S GOURMET DELI
polskie delikatesy w Mississauga (Clarkson)
wyszukane smaczne i najwyższej jakości potrawy
urządzamy chrzciny komunie przyjęcia weselne itp
zapewniamy sprawną i szybką obsługę
wykwalifikowanego personelu
Właściciele Jadwiga i Gabriel Mencfeld
TEL 823-1167
1900 Lakeshore Rd W Mississauga
na wschód od Southdown Rd. na Inverhouse Plaza
pon 9:00-18:00 czwartek piątek do 19:00 sobota 9-18:00

**KINGSWAY MEAT
PRODUCTS AND DELICATESSEN LTD**
HUBERT WESIERSKI IVAN GRGIC
2342 Bloor St. W Toronto
TEL. 762-5365
Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich
własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko kwalifikowanych
polskich rzeźników, według tradycyjnych polskich receptur
CENY KONKURENCYJNE

ROCKWOOD DELICATESSEN
4141 Dixie Rd. MISSISSAUGA
TEL. 624-1244
SKLEP DELICATESOWY w kompleksie handlowym
Rockwood Mall w Mississauga
pomiędzy Lumber i Burger King

Posiadamy wyśmienite polskie i niemieckie
wędliny oraz europejskie wyroby delikatesowe
W sprzedaży polskie gazety

PODHALE
meat & deli
Nowy sklep delikatesowy w
południowym Etobicoke
2775 Lakeshore Blvd W
Sprzedaje znakomitą
podhalanską kiełbasę,
wędliny, mięsa
i polskie gazety

Copernicus
MEAT PRODUCTS
79 Roncesvalles Ave
TEL 536-4054
Posiadamy świeże mięso
wykrojone na życzenie szynki,
beczki, balerony i kiełbasy
na sposób polski oraz wiele innych
wędlin i delikatesów ogorki
kiszzone kapusze z beczki,
śledzie pierogi
T B PAKULSKI

WSPANIAŁY POMYSŁ IRENY CHROBAK
EKSKLUZYWNY, ROZRYWKOWY
NOWY POLSKI KLUB i RESTAURACJA
w wieżowcu w Etobicoke

Telefon

621 - 6050

KOBI'S
ZAPRASZA CIĘ
NAOBIAD
(kupon nieważny
przy zamówieniach
po obniżonych
cenach lub
promocyjnych
cenach)

Zamów jedno
danie
OBIAD DLA
DWÓCH OSÓB
drugie
dostaniesz
bezpłatnie
Zamawiając droższe
potrawy otrzymasz
dwa dania w cenie
jednego
Kupon ważny
do 31 MAJA 88

Kobis
LLBO

Prezentujemy grupę wokalo-muzyczną WARS
w składzie:

BARBARA GÓRECKA - vocal, WOJCIECH KALUŻA
i JERZY KOWALSKI

W SOBOTY godz. 9 wieczorem
WSTĘP WOLNY

Adres: 195 The West Mall, Etobicoke

Eleganckie miejsce spotkań, wspaniały wystrój sal, duże bezpłatne parkingi,
znakomity dojazd i komunikacja Świetna polska i kanadyjska kuchnia,
przebogaty wybór napojów alkoholowych i zakąsek
SPECJALNE CENY Z OKAZJI OTWARCIA

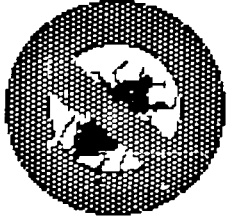
Wyjątkowa szansa!
**ENCYKLOPEDIA
BRITANNICA**

wspaniały prezent
dla całej rodziny na całe życie

Po informacje na temat specjalnej oferty
dzwoń bezpośrednio do
polskiej przedstawicielki u wydawcy
TEL. 747-1876

po polsku lub angielsku
233-3297 po angielsku

pros Ewę
Employment opportunity available

**ROACH
BUSTERS**

rewelacyjna, bezwonna
i nietoksyczna metoda
wyteplenia plag karaluchów
mówimy po polsku
tel 598-3007
lub 259-8309

HIGH TOP PHOTO LAB

TYLKO W KOLORZE
Profesjonalne wywoływanie filmów,
obróbka laboratoryjna zdjęć
TEL 252-9934

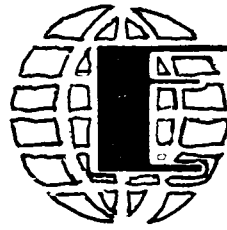
3043 Lakeshore Blvd West, Etobicoke
MÓWIMY PO POLSKU

Halina Baranowska,
M.A., A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych ubezpieczenia na życie zdrowie plany emerytalne RESP dotychczasowe renty ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance
COMPANY LIMITED
suite 503, 295 The West Mall
ETOBICOKE, Ont M9C 4Z4
TEL bus 622-1115

**EMPRESS
TRAVEL AGENCY Ltd**

185 RONCESVALLES AVE TORONTO ONT M6R 2S5 TEL (416) 536 3554/6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem
RENATY OKOŁO-KULAK

- **BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI** od \$ 567.00 (cena w obie strony)
- **BILETY LOTNICZE**, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata
- **PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA**
Atrakcyjne **WAKACJE** i ciekawe **WYCIECZKI** po przystępnych cenach (Hawaje Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy **PACZKI ŻYWNOŚCIOWE** i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- **UBEZPIECZENIE** dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 110 za 3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)
- **INCOME TAX** - szybko, sprawnie, tanio
- **Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe**
- **Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje**
- **Upowazniony Dealer PEKAO** - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA
TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBISCIE

ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

**HUMBERVIEW
INSURANCE
BROKERS LTD.**

337 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

**DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY**

**WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY
WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH
BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI**

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL: 531 - 4648

**UWAGA!
ŚWIĘTA JUŻ BLISKO
PACZKI DO POLSKI
WYŚLIJ JUŻ DZIŚ PRZEZ**

POLIMEX

215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.: 537-7914
1575 Sismet Rd. Unit 7, Mississauga, Ont. Tel.: 624-1965

PACZKI MORSKIE ● PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE
- PRZEKAZY NA KONTO
- SAMOCHODY
- GOTÓWKA
- LEKI
- WĘGIEL
- PACZKI ŻYWNOŚCIOWE
- SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

**UWAGA:
OWOCE CYTRUSOWE
NA WIELKANOC**

N.p. Paczki

4 kg pomarańczy

2 kg cytryn

kosztuje tylko

kan. dolarów

12.61

5 kg bananów

kosztuje

tylko

18.13

Century 21

PIOTR POBOJEWSKI

TEL biuro 743-7722 dom 890-2145

Dundas/Rumymode budynek z apartamentami i sklepem, bardzo dobra inwestycja. Cena \$ 339,900

High Park/Parkdale przepiękny murywany 5 letni dom z garażem, prywatnym jazadem, wykończonym basenem. Cena \$ 259,900

Downsview/Wilson 3 sypialniowy bungalow z dużą parcelą, prywatnym jazadem i dużym basenem do wykonczenia. Okazja dla tzw "handyman"

Dundas/Tomken, 4-sypialniowy townhouse: duża parcela, garaż, właściciel zostawia wszystko \$128,500

Mississauga, 2 nowe domy 4 i 5-sypialniowe z podwójnymi garażami, prywatnymi jazadami. Ceny \$264 900 i \$ 288 000

Mississauga, duży tzw rasek bungalow może być na 2 rodzany garaż, prywatny jazad. Cena \$ 197,900

Downsview wolno stojący "bungalow z dużym wykończonym "basenem" garaż, prywatny jazad parcela 50 x 128 stóp \$ 219,900

NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ

ROBERT HOLECZEK

Udziela solidnej i fachowej pomocy w sprzedaży, kupnie, wynajmowaniu, finansowaniu i wycenie wszelkich nieruchomości w Metro Toronto

TEL. biuro: 690-6363 dom: 423-9540

24-godzinny serwis

HomeLife REALTY SERVICES

Bloor/Landsdowne Semi z cegły 3 sypialnie 3 pełne łazienki 3 kuchnie blisko metra. Dundas/Annex 3-piętrowy dochodowy dom, cena \$ 254,900 High Park 3-piętrowy dom z cegły 8 pokoi 5 sypialni. Eglington/Rogers wolno stojący dwupiętrowy dom z garażem, 6 pokoi, 3 sypialnie cena \$ 179 900

Downtown 2-piętrowy dom z dwoma sypialniami i parkingiem, cena \$ 134,500

SHERLOCK HOMES

WYCENA • KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJA

Chętnie udzieli w wszelkich poradach oraz profesjonalnej pomocy

ERIC HASIAK

Biuro 534-7788 (24 godz. serwis) Dom 620-1177

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2 M3

RE/MAX

real properties inc realtor

• KUPNO • SPRZEDAŻ • OSZACOWANIE • ZAŁATWIANIE SPRAW FINANSOWYCH I PRAWNYCH

JACEK GOGOLA

biuro. 890 - 7474 dom. 826 - 0747

1143 Highgate pięknie wykończony backsplit dla dwóch rodzin 2 kominki, duża działka \$268 900

1032 Fourth Street OKAZJA 2 rodzime bungalow z oddzielnym wejściem. Tylko \$154 800

1624 BLOOR ST condominium, 2 balkony basen, sauna, podziemny garaż, blisko szkoły, park plaza 126 900

3175 KIRWIN AVE. townhouse z ogródkiem, garaż, 12 000 dochodu, możliwość wynajęcia basenem cca 139 900

7165 BIENDIGO backsplit dla dwóch rodzin z dodatkowym wejściem pokój rodzimy z kominkiem możliwość rozbudowy 163 900

3048 GRETA GATE świetnie zlokalizowane całkowicie wykończone "bungalow na zamkniętej ulicy z wyjściem na park (szkoły) 239 900

3212 VALMARIE duży backsplit dla 2 rodzin (2 wejścia) pokoje rodzimy z kominkiem rekreacyjny z barem 2 garaże do zamieszkania od zaraz 249 900

126 BERESFORD/BLOOR okazja, dochodowy dom do renowacji, 2 kuchnie możliwość wykończenia 3 apartamentu 285 000

ANNA KRYSIAK

RE/MAX

udzieli rzetelnej i fachowej porady we wszystkich sprawach związanych z kupnem i sprzedażą domów

Pomagam przy otrzymaniu wszelkich mortgage, nawet przy minimalnym downpayment. Bezpłatne oszacowanie nieruchomości

Cottage na 25 akrowej działce przy Scieleton Lake. Cena \$49 tys

Centralne Etobicoke duży 3-sypialniowy bungalow z wykończonym "basenem" z łazienką i z barem. Piękna działka 40 x 160 cca \$225 000

Mississauga 3-sypialniowy townhouse 2 łazienki, garaż. \$129,900.

TEL. biuro: 231-0600; dom: 858-0129

EAGLE

Aleksander Około-Kułak

biuro 259-9231 dom 621-3457

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA NIERUCHOMOŚCI

The West Mall trzysypialniowy apartament w polskiej kooperatywie bardzo ładnie wykonany do natychmiastowej sprzedaży

Burnhamthorpe - W Churchill - 3-sypialniowy 2 piętrowy murywany dom z garażem. Tylko \$169 900

Mississauga - 2 3 sypialniowe townhousey po przystępnych cenach.

Baysville 45 akrow 1900 stóp wybrzeża nad Lake fo Bays na skrzyżowaniu dwóch szos

CHOLKAN

NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ • FINANSOWANIE

ELZBIETA KAUPE **MALGORZATA JEDLEWSKA**

TEL.: 763 - 5555

R.CHOLKAN & CO.LIMITED REALTOR

2336 Bloor St. W.. Toronto. Ontario

Nie chcesz mieszkać w Ontario przenieś się na Florydę. Jeden akr ziemi z dostępem do morza (Lemon Bay) niedaleko Sarasoty 3 sypialnie luksusowe bungalow przystań commercial zing dla inwestorów. Możliwość zamiany na podobne w Ontario. Cena \$320 tys amerykańskich.

HIGH PARK business (sklep jubilerski) dobrze prosperujący od 19 lat. Do sprzedania. Cena \$ 35 000 MJEDLEWSKA lub E KAUPE. 763-5555

Montreal Trust

247-7884 dom: 249-2958

Dzidka Skrętkowska

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem, kupnem i sprzedażą nieruchomości!

Oferuję swoją pomoc przy załatwianiu formalności finansowych i prawnych

Condominium na rogu od strony pół-zach. Marta Easton Way 3-sypialniowe 2 łazienki, klimatyzacja (Cena \$129,000)

Bloor Dundas 2-piętrowy bliźniak, 3-sypialniowy murywany 2 łazienki, basen wykończony do wynajęcia, cena \$ 175 tys.

Północne Etobicoke Townhouse 3-sypialniowy 3 łazienki, wykończona prawnica, nowe dywany lodówka, piec pralka, suszarka.

Mississauga 3-sypialniowe bungalow 2 łazienki, 49 feet/116 działka wykończona prawnica z 2 sypialniami, recreation room, cena \$ 189,000 00

POSZUKUJĘ DOWCÓW NA SPRZEDAŻ W TORONTO, ETOBICOKE, MISSISSAUGA. DLA ZAINTERESOWANYCH BEZPŁATNA WYCENA

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży - kupna i wynajmu posiadłości w Burlington Hamilton i okolicach

Prosimy dzwonić

Alec Murray Real Estate Co Ltd (416) 639 8004 czynny c.d.a dobe

TEL domowy (416) 332 - 8119

EAGLE

Julia Korpała, L.L.M.

tel biuro: 259-9231 dom: 255-5954

Constitution/Budas 3 sypialniowy townhouse centrum Mississauga. Doskonała inwestycja \$ 114 900

Bloor/Cawthra murywany dom, backsplit, 4 sypialnie garaż. Doskonale zaprojektowane i stylowe wnętrza z kominkiem. Piękna duża parcela. Cena \$ 212,500

South Kingsway Bloor legal Sixplex 49 tys dochno rocznie. Doskonała lokalizacja.

Countrywide

JERRY DRYS

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYNAJEM • BEZPŁATNA WYCENA NIERUCHOMOŚCI • POMOC W ZAŁATWIANIU SPRAW FINANSOWYCH I PRAWNYCH

TEL: biuro: 233-1212 dom: 232-0612

Tower

METRO TORONTO Sprzedaz-kupno, wynajem domów, interesów i apartamentów

Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

Tel. biuro: 536-5000 dom: 690-4182 24 godzinny serwis

High Park wolno stojący 2 apart. dom po kapitalnym remoncie TYLKO \$ 229 000.00

High Park 14-pokojowy 3-piętrowy dom, 4 łazienki, 3 kuchnie cena \$ 399 000 00

Bloor/Landsdowne 3-apartamentowy dom, wymagający małego remontu. TYLKO \$199 000 00

530 Lollita Gdns. 1701 2 syp Condo Apart. do objęcia od 1 kwietnia, \$ 106 000 00

Toronto budynek apart. w super stanie wymagająca wpłata \$200 000 00 cena wywoławcza \$ 1mln

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.

1055 Bloor St W.

DANUTA KOTAPKA

Tel. biuro: 534-9246 dom: 769-5394

Telefon nie zobowiązuje, a porozmawiać warto.

LEKARZE, DENTYŚCI, APTEKI

FIRMA ITPOL CONSTRUCTION

- kompleksowe remonty i renowacje domy biura sklepy
- fachowe porady oraz wyceny gratis
- ściany, sufity, prace wykończeniowe
- stolarka malowanie instalacje

TEL. (416) 271-7029

doktor Matthew Kuszewski

FAMILY PHYSICIAN

uprzejmie zawiadamia o otwarciu praktyki lekarskiej w Toronto przy 22 Roncesvalles Ave

Proszę dzwonić pod **531-8887**

Wszelkie porady medyczne, wypadkowe, rodzinne, stress-relaxing, psychoterapia, wizyty domowe

DENTURE THERAPY CLINIC

JAN M. WIŚNIEWSKI, D.T.

Pierwsza polska protezownia dentystryczna

2337 Dundas St. W. Toronto M6R 1X6 (Bloor Dundas Square Building)

TEL. (416) 533-8811

dermaton ZAKŁAD KOSMETYCZNY

- Prelegacja twarzy, rąk i stóp
- Usuwanie zbędnego owłosienia
- Specjalistyczna aparatura
- Jakosciowe kosmetyki
- Wizyty prosimy zamawiac telefonicznie

TEL 766-1867
2198 Bloor St W Toronto

Le Visage

DOŚWIADCZONA KOSMETYCZKA Z POLSKI zaprasza miłe Klientki do nowo otwartego salonu

(wejść przez Paris Studio)
2007 Bloor St. W
TEL. 766 0660

MIRROR IMAGE TRANSLATIONS

Jan Wallnsdorf

274 Bloor St. W. Toronto, Ont. M5S 1A5
TEL. (416) 238-0570

DENTYSTYCZNE PROTEZY

NOWE NAPRAWY

4 Wall Ave, Toronto (Hwy 401 i Weston Rd)

URSZULA I. BAUMAN, D.T.

przyjmuje codziennie i w soboty
TEL (416) 245-7168

PAIN ACUPUNCTURE CLINIC

Wojciech Filipowicz, P. Ac

Member of Acup. Foundation of Canada

Consultations/Treatment
22-9 Dundas St. W., Toronto Ont.
TEL. (416) 537-7223

RENEWAL Construction and Renovation

Instalacje elektryczne renowacje łazienek kuchni, wykładziny kafelki, wykańczanie piwnic

Bezpłatna wycena.
TEL. 249 5212 lub 742-1302

SYRENA TRAVEL LIMITED

1684 Queen Street West
TORONTO ONTARIO CANADA M6R 1B3
tel 1-416-533-9486

UREK PHOTOGRAPHY

PORTRET • SLUB • REPORTAŻ & PRODUKCJA KART Z ŻYCZENIAMI TELEFON

(416) 244-8903
• JERZY PAWLAK •

Dr. Maria RACZYŃSKA

lekarz rodzinny z długoletnim doświadczeniem w chorobach zylaków

uprzejmie zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego oraz kliniki zylaków

2000 Credit Valley Rd Suite 506, Mississauga, Ont.
TEL (416) 828-4812, 828-4813

Dr. J. Wójcik MEDYCYNA OGÓLNA

6000 COTÉ DES NEIGES 190 Montreal (w pobliżu szpitala St. Mary's i Jewish General)

TEL (514) 342-4522, 342-4525

dr Bogdan Pietraszek

rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny i j. Family Doctor w gabinecie przy 190 Fern Ave naprzeciwko Credit Union

TEL 532 4317
przyjmuje od pon. do piątku 10 18 w soboty 10 13
ODBYWA TI 2 WIZYTY DOMOWE.

UBEZPIECZENIA, KSIĘGOWOŚĆ

• SYRENA w służbie Polonii od 1957 roku

Oferujemy 1987 loty do Polski szybko, tanio

Chcesz odwiedzić rodzinę korzystaj z naszych usług

Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę

Załatwiamy deklaracje dla osób potrzebujących wize

ANKA

274 Bloor St. W. Toronto, Ont. M5S 1A5
TEL. 766-0660

dr Janina Dutkiewicz

FAMILY PHYSICIAN

zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego przy 3095 Glen Enn Dr ste 7

MISSISSAUGA
TEL 828-0038

dr Jerzy Ochociński z długoletnim doświadczeniem w schorzeniach stawów i kręgosłupa oraz komplikacjach pourazowych

dr Paweł Ochociński uprzejmie zawiadamiają o otwarciu gabinetów lekarskich w Toronto

2199 Bloor West TEL. 762-4136

Mutual of Omaha Insurance Company

1250 dol miesięcznie wolny od podatku dochod w razie choroby choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek

- plany finansowe zabezpieczające dzieci
- plany emerytalne RRSP

ubezpieczenia na życie

JERZY MAJEWSKI M Sc
TEL bus 631-6523, home 452-7239

COMPUTERIZED ACCOUNTING BOOKKEEPING & INCOME TAX SERVICES

TEL (416) 762-5891

Fachowo i solidnie

- księgowość i rachunkowość dla małych przedsiębiorstw
- wypełnianie formularzy

ANDRZEJ SZCZERBA

INDEPENDENT COMPUTER EXPERTS

- Oprogramowanie
- konsultacje
- szkolenie
- przygotowanie resume

TEL 742-1387

ADAM RADIO - TV - REPAIR

Naprawa wszystkich rodzajów telewizorów, radu, magnetofonów, video, konwerterów

TEL. 626 - 0620

BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ

30 Marmaduke Str (budynek szkoły HOWARD PARK)

TEL 533-5471

Czynne pon., wtorki, czwartki i piątki, godz. 10 00 4 00

POMOC I PORADY WE WSZYSTKICH SPRAWACH

Legalizacja dokumentów i uwierzytelnianie podpisów

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

FINANCIAL PLANNING - UBEZPIECZENIA

Life insurance (na życie) • Disability (chorobowe) • Mortgage (hipoteczne) • Business (handlowe) • RRSP • Annuity (emerytura)

SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO

ANDRZEJ KRYSIAK

Po bliższe informacje proszę dzwonić biuro 226 6515 dom 858 - 0129

Montreal POLONIJNA KASA KREDYTOWA

65 Sherbrooke St E ste 103
TEL. 845 3534

oferuje Polonii na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze op. ocentowanie za sumy złożone w Kasie

poniedziałek środa 10-5
czwartek i piątek 10-20

Polska Księgarnia Wysyłkowa "OD NOWA"

oferuje najtańsze polskie książki w Kanadzie KATALOGI wysyłamy na życzenie

SCARBOROUGH, ONT M1G 1R8

3950 Lawrence Ave E Apt 506
TEL (416) 431 - 9882

Dla mieszkańców wschodniej części Toronto możliwość dostawy do domu

POMOC W UZYSKANIU STATUSU IMIGRANTA W KANADZIE

- Czy należysz do tych, którzy chcą pozostać w Kanadzie na stałe? Istnieje możliwość, że będziesz mógł to osiągnąć w ramach PROPONOWANYCH ZMIAN PRAWA IMIGRACYJNEGO, rozważanych obecnie przez Departament Imigracji.

Niezależnie od tego, jaki masz status - **NIE ZWLEKAJ** - nawiąż kontakt z

D.L.B. IMMIGRATION CONSULTANTS

POPREDNIO KIEROWNIK RZADOWEGO PROGRAMU IMIGRACYJNEGO DLA POLAKÓW W TORONTO

LINDA LEVER albo **BOB DOWNE**

240 Richmond St. West, Suite 304
Toronto, Ont M5V 1W1
TEL. (416) 971-9914

LECH PRUSIŃSKI EIC

NAJSTARSZE POLONIJNE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ

W związku z przewidywaną zmianą kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie - niezależnie od ich obecnego statusu - że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12 - 7 wiecz 192 GARDEN AVENUE

TEL 588 - 1659

INCOME TAX SERVICE FINANCIAL PLANNING

ZOFIA ADAMCZYK M B A
TEL 822 - 6826

Zeznani i podatkowe dla osób prywatnych i małych przedsiębiorstw według najnowszych przepisów finansowych

Bezplatne konsultacje i porady

Jezeli jesteś nowo przybyłym, też należą Ci się kredyty

HOMETARIO REAL ESTATE LTD ASSURANCE BROKERS LTD

- Kupno i sprzedaż nieruchomości wszelkiego rodzaju
- Ubezpieczenia na samochody - od ognia - kradzieży i inne

171 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531-3506

ADWOKAT Michał Wojciech CZUMA

Specjalność: SPRAWY SĄDOWE

821 - 8522

TORONTO 3416 Dundas St West Suite 209 (przy Runnymede)
Toronto Ontario M6S 2S1 767 - 2127

MISSISSAUGA 2000 Argenta Rd Plaza 1, Suite 200
Toronto Ont L5N 1P7 (Firma ANDERSON, SINCLAIR)

Julia Korpała, L.L.M.

Adwokat z Polski z długoletnią praktyką

Udziela porad i pomocy we wszelkich sprawach na terenie Polski, m.in.:

małżeństwa przez pełnomocnika, rozwody w Polsce wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski; notarialne sprzedaje kupna i darowizny domów, gruntów spadku i inne sprawy majątkowe w Polsce oraz pisarstwo polskich sądów i urzędów

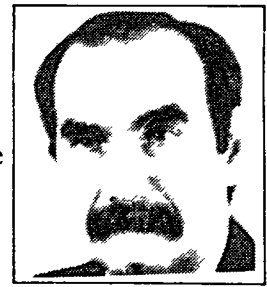
3290 Lakeshore Blvd. W
TORONTO M8V 1M4
TEL 255-5554
po telefonicznym uzgodnieniu

Wesele nowy dom, nowy członek rodziny są to powody dla których trzeba się upewnić czy obecne zabezpieczenie finansowe wychodzi naprzeciw Twoim potrzebom Nie zapomnij, że

Zadzwoń po informacje o programie który jest zaprojektowany aby spełnić Twoje wymagania

SLAWOMIR PAROL

TEL. Bus. 631-6523; Res. 237-0387

SENNIK EGIPSKO-CHALDEJSKI

najwiarygodniejszy przykład dzieł wschodniego Derwisza

ponad 8000 haseł - wykładni przeżyć sennych

w broszurowym wydaniu - \$ 9 z przesyłką

BOŻENA, BOX 306
Port Coguitlam, B C V3C 4K6

VOYTEK MECHANICAL CONTRACTING

Specialists in the SALES INSTALLATION REPAIRS

AIR CONDITIONING HEATING VENTILLATION HUMIDIFIERS

WRITTEN GUARANTEE

ASK US ABOUT OUR SPECIAL OFF-SEASON INSTALLATION RATES

756-3494

UMOWY HIPOTECZNE • AKTY NOTARIALNE • ZAPROSZENIA I INNE DOKUMENTY PO POLSKU I ANGIELSKU • LISTY URZĘDOWE I PRYWATNE • ŻYCIORYSY • WYPEŁNIANIE FORMULARZY O PRACĘ

Tłumaczenia z polskiego, francuskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, rosyjskiego i szwedzkiego

TEL (416) 533 3007

INTERNATIONAL VIDEO SERVICE

Oferuje obsługę video w systemie amerykańskim na terenie Toronto nagrywanie wszelkich rodzajów spotkań i uroczystości itp. od \$ 49

odwzajemnie Kaset video we wskazanych miesiącach w Kraju od \$ 29

Świąteczne video-listy i życzenia jedno- i dwustronne oraz wszelkie inne życzenia

Informacje (416) 769-4366 całą dobę

OBSŁUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA
Visa • Master Charge

ARNOLD PENK

SALES AND LEASING
Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

Nowe samochody 87 i 88
posiadają 6-letnią gwarancję
lub 100 tys km (power train)
oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys km

Wielka wysprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu. Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę. Polecam tanio ubezpieczenia, uwzględniając zagraniczne prawa jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiazać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College)

**ELŻBIETA
(ELIZABETH)
KORZYCKA**
PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER

290 DUNDAS ST E Miss
(pomiędzy Cawthra i # 10)
T-L bus (416) 279-3031
Res 625 - 1961

ZNIŻKA PIENIĘDZA do \$ 3000
na wybranych modelach. Olbrzymi wybór
PICKUP TRUCKS i VANOW
Model 1987 rodzinny samochód Shadow
Nowe samochody mają gwarancję na 7 lat,
lub 150 tys km

DOUBLER TRUCKDRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH CIĘŻAROWYCH
kategorii A i D

ocena umiejętności i doszkolenia dla kierowców
nauka od podstaw wraz z możliwością
dogodnych spłat
Registered and approved as a Private
Vocational School

2095 Weston Rd (na pld. od 401)

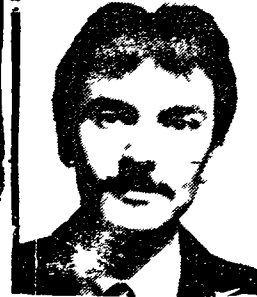
244-2725

TOYOTA

TERCEL • COROLLA • CAMRY • CRESSIDA
• CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS
Przyjdź zobaczyć

nowe modele 88

w tym całkowicie zmienioną Corollę
DO ZOBACZENIA!
YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
481 - 5216
(tuż obok przystanku metra)

**JACK
KLIMCZAK**

Tel domowy
762 - 9421

OKAZJA!

No payments, no interest!

KUPUJĄC KAŻDY NOWY
PONTIAC lub BUICK w OLD MILL
nie placisz rat i procentów
przez pierwsze 3 miesiące.
OFERTA WAŻNA TYLKO
DO KOŃCA LUTEGO

Dzwoń: DAREK ZIELIŃSKI
TEL. 766 - 2443

OLD MILL
PONTIAC BUICK Ltd.
2500 Bloor St. W. - Bloor / Jane

CRANKSHAFT SERVICE & SUPPLIES LTD

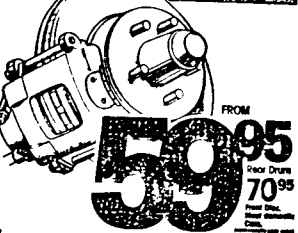
483 Dupont St.

- kompletne naprawy,
przebieg układu
- zapłonowego (tuneup)
- kierowniczego
- przedniego i tylnego
zawieszenia
- hamulcowego
- oraz wszelkie inne
naprawy

POSIADAMY NA WYMIANĘ
WAŁY KORBOWE
rok gwarancji na część i
robocizną

537-2529
537-5857

BRAKES

Stan Ignakiewicz
Moe Jabouri

5-18

Język polski
dla uczniów w Etobicoke

Wydział Oświaty szkół publicznych w Etobicoke informuje, że istnieje możliwość utworzenia klas nauczania języka polskiego w szkołach podstawowych usytuowanych na terenie tego miasta. W ramach programu Heritage Languages przewiduje się tworzenie grup nauczania dla dzieci uczęszczających do przedszkola (Junior Kindergarten) oraz szkół podstawowych, do klasy 8 włącznie. Ze środków ministerstwa szkolnictwa pokrywa się koszty opłacenia nauczyciela oraz pomocy naukowych

ACURA

Wysoko wyspecjalizowana
stacja obsługi samochodowej
prowadzi SPRZEDAŻ, NAPRAWĘ
i WYNAJMOWANIE SAMOCHODÓW.

Wszystkie naprawy mechaniczne
Warsztat blacharski
Naprawy powypadkowe
(w ramach ubezpieczenia i bez)
Najnowocześniejsze urządzenia m.in.
prostownice do samochodów
Malowanie farbami europejskimi
SPECJALIŚCI

O NAJWYŻSZYCH KWALIFIKACJACH

2000 The Queensway, Etobicoke

Po informacje dzwonić i prosić o
JOHNA LUDWIGA (mowi po polsku)
TEL. 620 - 1987 8 00 do 6 00

CHRISTOPHER OPOLSKI

wypełnia zeznania podatkowe - INCOME TAX
w Twoim domu, solidnie i tanio
Ulgi dla nowo przybyłych i emerytów
Proszę dzwonić o każdej porze
826 - 6728

AUTO DRIVING SCHOOL
"THE HELPFUL PROFESSIONALS"
WOJTEK ANT CZAK

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji
oraz przygotowuje do egzaminów państwowych
(Kat "G")

TEL. (416) 270-8145 res ; 536-5454 bus.
1651 Bloor Str. W., Toronto, Ont. M6P1A6

EastWay

EASTWAY PLYMOUTH CHRYSLER LIMITED

2851 Eglinton Ave East
NAJLEPSZY SPRZEDAWCA
W SCARBOROUGH

oferuje

- największy wybór samochodów nowych i używanych
  - bezkonkurencyjne gwarancje 7 lat/115 tys km
  - dogodne możliwości kredytowe
  - tanie ubezpieczenia rejestracje
- Nikt nie sprzedaje samochodów lepiej niż
ANDRZEJ CIERPICH
tel biuro 264-2501
dom 921-0515

dziękować Bogu, że jeszcze żyje, że swoim ogromnym strachem - wchodzi na skocznię i skacze. Można by tłumaczyć, że Eddie jest także ofiarą kompleksu - że skacze, ponieważ uważa, że PRAWDZY MEŻCZYŻNA nie takie rzeczy potrafi, ale wydaje mi się, że byłoby to zbyt powierzchowne tłumaczenie, i że w dodatku Kanadyjczycy, ze swoim wyczuciem spraw prostych i podstawowych zrozumieli to od razu.

Dla małego ćwiczenia, proszę sobie wyobrazić Eddiego na olimpiadzie w Moskwie. Przede wszystkim nikt by go nigdzie nie dopuścił i nikt nigdy by o nim nie usłyszał. Po drugie, jakby go do-

puszczono, to w żadnej gazecie, żadnym programie telewizyjnym czy radiowym nie ukazałaby się o nim wzmianka. Gdyby zaś cokolwiek miało się ukazać, zostałyby obwarowane taką ideologią, że nie zobaczylibyśmy nic, tak jak Eddie nie widzi progę skoczni jak mu zaparują okulary. Zaczęłoby się bowiem od razu myślenie jak my właściwie wyglądamy z tym Eddiem i komu to właściwie służy, że on jest taki, jaki jest.

Po cóż zresztą sięgać do Moskwy, skoro także nasi (kanadyjcy) południowi sąsiedzi, Amerykanie, nie mieliby zbytnej uciechy z Eddie. Nie jest on ani wystarczająco ludowy - raczej gryziępierek - żeby zrobić z niego

O CALGARY, KOMPLEKSACH, WARTOŚCIACH I EDDIEM

Dokończenie ze str 3

bohatera narodowego, ani wystarczająco sprawny, żeby się nim zachwycić. Amerykanie nie zrozumieliby, o co tyle z Eddie. Hałas. Uważam, że zobaczyliśmy

Eddiego Edwardsa na olimpiadzie, bo Kanadyjczycy są tacy, jacy są. Uważam, że to bardzo dobrze, iż go zobaczyliśmy i że to dobrze, że Kanadyjczycy są właśnie tacy

Nawet, jeśli to czasem sprawia nie lada kłopoty, zwłaszcza, kiedy przychodzi do wytłumaczenia tym cudownie prostolinijnym ludziom dlaczego walka o pokój na świecie nie zawsze znaczy to, co znaczy, albo że nic innego, tylko broń nuklearna utrzymała nasz glob w stanie względnego pokoju przez z górą już 40 lat.

Mam nadzieję, że nie potrzebuję dodawać, iż w momencie, gdy czysta naiwność prostolinijnego Kanadyjczyka, który nigdy nie zaznał złego, zmienia się w wyliczoność naiwność z tam kanadyjskich pism, choćby znanego nam wszystkim Globe & Mail, przestaje być wówczas jakkolwiek wartościową.

**OGŁOSZENIA
O PRACY**

Wszystkie ogłoszenia osob oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie

**Tel 743-5706
Poniedziałek, wtorek
od 3 do 10 wiecz.**

MŁODA kobieta poszukuje pracy w godzinach popołudniowych. Zna angielski. TEL. 429-4882

ZATRUDNIĘ mechanika z dobrą znajomością aparatów fotograficznych. Może być na wycieczki. TEL. 447 7543.

SPRZĄTAM domy, apartamenty oraz biura. TEL. 270-7273, proszę Beata.

Wróć z kart. TEL. 259-8309

POTRZEBNY w Brampton tokarz i frezer z praktyką. TEL. 457 3894

PRZYJMĘ szyć odzież trykotową i ściele w domu. TEL. 239-0176

FIRMA dystrybucyjna w Mississauga (Dixie & 401) poszukuje odpowiedzialnej osoby do pracy w magazynie. Pobyt stały i znajomość angielskiego konieczna. Pozycja oferuje możliwość szybkiego awansu i stałe solidne zatrudnienie. O dalsze informacje prosimy kontaktować się z Mr. Stański. Trends International Cooperation 1090 Aerowood Dr., Apt. 3 Mississauga, LAW 1Y5, TEL. 624-4970

PODEJMĘ pracę kierowcy na każdej częściowo Trasy lokalne i dalekie (bez USA). TEL. 849-7173 po g. 18 wj

ELEKTRYK z długim stażem z Polski posiada dużo wolnego czasu, oczekuje propozycji, niekoniecznie w swoim zawodzie. Tel 755-6989

POTRZEBNA opiekunka do dziecka Lakeshore i Brownalms. TEL. 252-9640 po g. 16 wj

POTRZEBNY organista do istniejącego zespołu "Modern Talk" TEL. 241-6667 wscia. proszę Andrzeja.

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu. Islington i Finch. TEL. 740-2405

ELEKTRONIK konstruktor z Polski, 3 lata pracy kontraktorskiej w USA szuka pracy. TEL. 567-0684 rano do godz. 9 wj

SZUKAM pracy jako malarz pokojowy. Poma dam kanadyjskie i zachodnioeuropejskie doświadczenia. TEL. 253-5420 proszę Jerry'ego

40-LETNIA kobieta będąca na odwachach do końca lipca zaopekuję się dzieckiem, może być z zamieszkanem, posiada referencje. TEL. 746-6543

BARDZO dobrą opiekę zapewnię w ciągu dnia codzienne lub okazjonalnie dzieciom we własnym domu, pełnym zabawek i ciepła rodzinnego. Wschodnie Scarborough. TEL. 754-8034

POSZUKUJĘ dochodzącej opiekunki do 21 miesięcznej dziewczynki. Okolica Bloor i Spadina. TEL. 925-1573

DOŚWIADCZONEGO tynkarskiego i glazurnika do pracy od zaraz. TEL. 267 5321

POSZUKUJĘ pracy domowej Najchętniej dochodzącej opiekunki lub sprzątaczką w Mississauga lub zachodnim Toronto TEL. 848-4539

POTRZEBUJEMY dynamicznej, zdolnej, osoby potrafiącej pracować pod presją. Wy magana dobra znajomość angielskiego i umiejętność bezwarunkowego pisania na maszynie. Oferujemy możliwość nauczania się nowego zawodu związanego z komputerami. Tl L. 536-6638

MŁODY mężczyzna potrzebny do lekkiej pracy na budowie. Płacę gotówką. TEL. 255-4957

MIESZKANIA

WYNAJME od 1 marca samodzielne mieszkanie dla małżeństwa lub 2 par niepalących, Square One, Mississauga. TEL. 897-6856

SZUKAM 1-sypialniowego mieszkania w okolicach Scarborough. TEL. 261-6073

POKÓJ do wynajęcia z używalnością kuchni i łazienki, cena \$280 miesięcznie, Mississauga, okolica Dundas & Dixie. TEL. 897-0820

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia - Jane Park Plaza. TEL. 769-2297

MŁODY elektryk z praktyką podejmie pracę, niekoniecznie w swoim zawodzie. TEL. 757-6989

PRACOWNICY (mężczyźni i kobiety) potrzebni do pracy w ogrodnictwie od 1 kwietnia do listopada. Wynagrodzenie od \$ 600 na godz. TEL. 887 5155 (ang.), lub 748-1254 (polski po 7 wiecz.)

PIELEGNIARKA, masażystka długoletnia praktyka, szuka pracy na part time i weekendy. Oczekuję propozycji. TEL. 532-3959

POTRZEBNI mężczyźni do prac ogrodniczych. Praca stała lub dorywcza. TEL. 293-6611 po 6 wiecz.

BABY sitter position, 3 month baby TEL. 229-4417

POTRZEBNY ogrodnik brygadzysta. Praca stała. Dobra zapłata + dodatki socjalne. Prawo jazdy pomocne. TEL. 293-6611 po 6.

DOŚWIADCZONA przedszkolanka znowu kuje się dziećmi w własnym domu. Okolice Dixie i Bloor. TEL. 238-1123

PRZYJMĘ jakikolwiek pracę na popołudnie i weekendy lub ręczne szyć w domu. TEL. 530-1971

POSZUKUJĘ pracy chałupniczej lub jakiegokolwiek pracy po godz. 18.00. Rejon: Mississauga, tel. 828-6581

PODEJMĘ opiekę nad dzieckiem lub starszą osobą, z zamieszkanem. TEL. 621 6348

DLUGOLETNI pedagog z Polski oferuje naukę języka polskiego, historii Polski i geografii. Z zamieszkanem lub bez. Tel. 621-6348

PODEJMĘ pracę przy wykańczaniu i pracowaniu odzieży. TEL. 621-6348

PODEJMĘ pracę przy szyciu naczyń. TEL. 621-6348

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem powyżej 2 lat w Twoim domu, 3 razy w tygodniu, albo w soboty i niedziele. Okolice North York. TEL. 635 7893

POTRZEBNI kierowcy z kat. A. Wymagane doświadczenie i podstawowa znajomość języka angielskiego. Dobre warunki pracy. TEL. 242-3592

DRIVERS for Pizza Store, Kennedy & Eglington area, 5,50 per hour + 50 c per delivery Call 752-1177 after 11 am.

POTRZEBNA kobieta od 5 kwietnia do półtorarocznej dziewczynki z zamieszkanem na miejscu, 5 dni w tygodniu. Okolice Don Mills i Steeles. TEL. 491-0067 po 17 00.

SZYJĘ w domu. Przyjmę szyć lub przerobić. TEL. 226-0761

ENERGICZNA pani z Polski, mówiąca po rosyjsku, podejmie się sprzątanía domów najchętniej w okolicy Old Mill lub w pobliżu. TEL. 234-8480, po godz. 6 wiecz.

ELEKTRYK z długim stażem z Polski, posiada dużo wolnego czasu, oczekuje propozycji niekoniecznie w swoim zawodzie

PANI z Polski przyjmie jakikolwiek pracę. TEL. 439-6803

PRZYJMĘ pracę chałupniczą. Dzwonić o każdej porze. Tel. 826-6728

UWAGA NOWO PRZYJEZDNI! Potrzebni malarze. TEL. 828-8457 Proszę Mirka lub Grzegorza.

POTRZEBNA opiekunka do dwójki dzieci 5 i 3 lata z zamieszkanem na miejscu. Minimalna znajomość angielskiego pomocna. Okolice Steeles-Yonge. TEL. 881 3486 po g. 7 wiecz.

POLAK, lat 33, inżynier technolog budowy maszyn, pracował zarówno w swoim zawodzie jak i fizycznie jako ślusarz mechanicz, zna nieźle język angielski, pragnie osiedlić się w Kanadzie Rosi o sponsorowanie. Podejmie każdą uczciwą pracę Koszty zwróci w ciągu kilku miesięcy. Adres Czesław Skowroński via XXIV Maggio 3 04-100 LATINA, Italy

UNIEWAŻNIA się skradziony polski paszport wielokrotnego przekroczenia granicy PRL na nazwisko SZOPIAK EUGENIUSZ

PRYWATNA SPRZEDAŻ DOMU, MISSISSAUGA Doskonała okolica, 5-letni, dwupiętrowy, 3 + 1 sypialnia z wieloma dodatkami TEL. 896-4412

DO WYNAJĘCIA trzysypialniowe mieszkanie. York Mills/Don Valley 800 dol. miesięcz. Tel 392-0212 po 18-tej

DODATKOWY DOCHÓD
W tym samym czasie zarabiasz a także zaoszczędzisz znaczną sumę w ciągu roku Program naszej firmy jest dla wszystkich Pobyt stały wymagany TEL 234-8192

GUY'S & GALS WHO INSIST ON A HIGHER THAN AVERAGE INCOME, HAVE FUN, MEET PEOPLE, AND EARN HIGH DOLLAR COMMISSIONS SELLING AN EDUCATIONAL PROGRAMS AT SHOPPING MALLS TRADE SHOWS, FAIRS AND IN HOMES BY APPOINTMENT ONLY PHONE SANDY OR EVA AT 233 3297 FULL AND PART TIME POSITIONS AVAILABLE

POLISH STUDIO
PROGRAM TV "POLISH STUDIO"
W każdą sobotę od 11 00 do 11 30 do południa channel 57 cable 7 CITY TV

PROGRAM RADIOWY POLONIA W EDMONTON
na stacji CJSR FM stereo 88.5
Wiadomości tygodniowe kronika religijna pogadanka medyczna zgodula muzyczna z nagrodami w niedziele od 17⁰⁰ do 19
adres 10858 - 97 St, Edmonton, Alta T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER
niedziele od 2⁰⁰ do 3⁰⁰ na CJVB fala 1470
Wiadomości z Polski Kanady i ze świata komentarze wywiady ogłoszenia i Jerzy Kusmider
P O Box 58262, Station "L", Vancouver, B C V2P 6E3
TEL (604) 327-6892

program telewizyjny w Toronto POLONIA REVIEW
środa 20.30; czwartek 21 30, sobota 1 po poł
Jest programem TV Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski ciekawych ludzi informacje o ważnych dotyczących Polonii sprawach

program radiowy ECHO OJCZYZNY
od poniedziałku do piątku na fall CHIN FM 100 w godz. 1030 do 1130 rano
Program prowadzi Karolina Kosiak
w programie koncert zyczeń wiadomości polonijne i z Polski interesujące wywiady komentarze muzyka dla wszystkich
637 College St, Toronto, Ont M6G 1B6
TEL 531-9991 dom 247-9755

PRZECZYTAJ • POWIEDZ ZNAJOMYM
nowe polskie radio KALEJDOSKOP
TEL 249-1887 z rozgłośni AM 790
tylko we środy o 20 tej
Małgorzata i Paweł Jedlewscy
w programie wiadomości z Kraju i ze świata informacje w sprawach codziennych aktualności kulturalne wspomnienia • rocznice muzyka kabaret poezja a więc
PÓŁGODZINNY MAGAZYN DLA KAŻDEGO

TELE-POLONICA
program telewizyjny w Montrealu i okolicy kanał 24
CF CABLE TV niedziela godz. 18 środa 11 sobota 21⁰⁰
VIDEOTRON niedziela 17⁰⁰ wtorek 10⁰⁰ i 24 środa 18⁰⁰
korespondencja na adres STEP 375 Claremont Westmount Que H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY
niedziele od godz. 18 do 19 na CKWR fala FM 98.7 Kitchener
Koncert zyczeń polskie piosenki i prelekcja ks. Korneliana Jan Żuk, Kitchener, (519) 579-3615

POLSKA FALA
soboty od 14 do 16 na CFMB Radio Montreal
35 York St Westmount Montreal, Que TEL (514) 483 2362

MAREK REJNIAK
Serdecznie zapraszam zainteresowanych kupnem i sprzedażą nieruchomości
SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.
Lakeshore/Islington dwupoziomowy wolno stojący dom na inwestycję Dochód miesięczny \$24 000 Cena \$ 223 900
Delikatesy w polskiej dzielnicy znakomity business dla rodziny Triplex po przystępnej cenie w zachodniej części Toronto znakomita inwestycja St. John Road wolno stojący 3-sypialniowy 2-pozomowy dom na działce 40 x 120 feet. Znakomita lokalizacja blisko do szkół i centrów handlowych.
Po bliższe informacje i fachową pomoc proszę dzwonić Biuro 534-7788, oraz Pager Dom 756-1538 431 Roncesvalles Ave Toronto, M6R 2N3

UWAGA MIŁOŚNICY NARCIARSTWA !
13 marca, w Ośrodku "TALIZMAN" odbędą się Polonijne Mistrzostwa Narciarskie.
Zainteresowani proszeni są o skontaktowanie się z "RACQUET & SKI CENTRE" TEL. 766 - 6757

CHCESZ poznać swoją przyszłość, masz problem, nie wiesz jak go rozwiązać? Może pomoże Ci w tym wróżba z kart
Dzwoń 633-4469 prosić Anię

POLAK, kawaler, lat 30, 172/68, obywatel kanadyjski, wykształcenie techniczne kanadyjskie (komputery), pracujący w swoim zawodzie, bez nałogów, inteligentny, pozna Polkę w wieku 25-30 lat. Zdjęcie i numer telefonu mile widziane
Box 281 Station NDG, Montreal, Que. H4A 3P6

PRYWATNA sprzedaż, 2 sypialniowy Co-OP apartament Keele i 401, cena 82 tys. Dobre punk komunikacyjny Niskie koszty utrzymania, podziemny garaż. Hipoteka do przejęcia. TEL 622-0119

POSZUKUJĘ 2 partnerów zainteresowanych kupnem budynku od 20 - 30 apartamentów Zainteresowani proszę dzwonić po 20 00 TEL 243-9598
Prosić Stefana. lub zostawić swój numer telefonu

FINE PIANOS
oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY • PEŁNA GWARANCJA
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY
rowadzmy również wszelkie naprawy i strojenia pianin i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie
TEL 896 9782
35 Kings St. E. unit 16 Mississauga od godz. 10 do 19 tej

TRANS CANADA CREDIT JEWELLER
właściciel: Stefan Stefanowicz
Wszystkie modele zegarków od 30 \$
Złoty naszyjnik od \$ 20 za gram
Złoty naszyjnik od \$ 20 za gram
Złoty naszyjnik od \$ 20 za gram
Złoty naszyjnik od \$ 20 za gram
Złoty naszyjnik od \$ 20 za gram
Złoty naszyjnik od \$ 20 za gram

POSZUKUJEMY 1000 OFERT PIĘKNYCH POLEK zamieszkałych w Polsce, w Kanadzie, Europie.
Wydajemy co 3 miesiące nowe foto albumy
Panie zainteresuj się ofertą panów z Kanady USA, Australii Nowej Zelandii
PISZCIE DO NAS załączając \$1 na opłaty pocztowe
EWA POL - Bureau
Port Coquitlam, B C Box 306 V3C 4K6 Canada

QUEEN ELECTRONICS SERVICE
inż Zbigniew Tarasiuk
zawadamia o otwarcie nowego zakładu radiowo telewizyjnego naprawiamy TV VCR stereo komputery
nabawiamy u klienta kupno sprzedaż sprzętu elektronicznego
NAJNIŻSZE CENY • PEŁNA GWARANCJA
TEL. (416) 531-5765
1604 Queen Str West, Toronto

UWAGA Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE TORONTO CREDIT UNION LTD.
2150 Bloor St. W. (wejście od wschodniej części budynku)
TEL. 762-9523
CODZIENNIE od 10 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz
SOBOTY od 10 30 do 12 30 po poł

Konta depozytowe...	5 1/4 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe... (minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	4 3/4 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	7 0 %	rocznie
3 miesięczne certyfikaty... (min. \$50,000)	7 1/4 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	7 0 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty... (min. \$50,000)	7 1/2 %	rocznie
1-rocne certyfikaty...	8 1/4 %	rocznie
1-rocne certyfikaty... (min. \$50,000)	9 %	rocznie
3-letnie certyfikaty...	8 1/2 %	rocznie
3-letnie non-redeemable	9 0 %	rocznie
3-letnie certyfikaty (min. 50 tys)	9 3/4 %	rocznie
demand depozyt	8 1/2 %	rocznie
1-rocne term depozyt (min. \$10,000)	9 %	rocznie
3-letnie term depozyt (min \$10,000)	10 %	rocznie
Pożyczki personalne	14 %	rocznie
Pożyczki hipoteczne... (\$ 50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)	11 3/4 %	rocznie
Line of credit.	14 3/4 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

FELIETON

BLASKI I CIENIE XV OLIMPIADY

Olimpiadę w Calgary mamy już za sobą. Opadły emocje, zaczął się okres podsumowań, bilansów. Podobno była to najkosztowniejsza (1 mld dolarów), ale też najbardziej zyskowa (36 mln dol) ze wszystkich dotychczasowych zimowych olimpiad. Na brak wrażeń też nie mogliśmy narzekać, jak zresztą zawsze na tego typu imprezach.

Nieoczekiwane sukcesy i porażki, dramaty i zdarzenia zabawne towarzyszyły zmaganiom atletów przez całe dwa tygodnie, stanowiąc wsparciem oprawę komputerowych wyliczeń, kalkulacji, suchych rezultatów. Przypomnijmy niektóre postaci, które przydały tym Igrzyskom ów szczególnie, rzekłbym, ludzki charakter.

- Jan Jansen, amerykański panczenista, nadzieja naszych sąsiadów na dwa złote medale na najkrótszych dystansach (500 i 1000 m). W dniu finałowego wyscigu na 500 m dowiaduje się o śmierci swojej siostry, postanawia mimo wszystko wystartować, bo - jak twierdzi - tego właśnie oczekiwałaby Zmarła. Zarówno w tym wyscigu, jak i w następnym, Jensen przewraca się na torze, przy czym na dystansie 1000 m upadek ma miejsce na 100 m przed metą, gdy wszystko wskazywało, że ma pewny rekord świata i złoty medal.

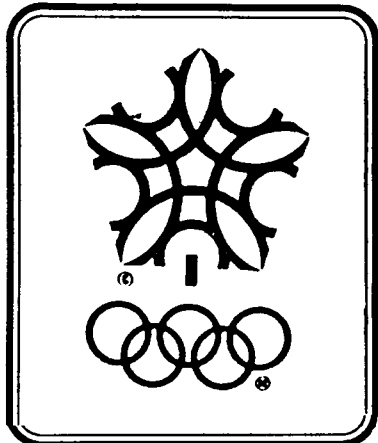
- Pirmin Zurbriggen i Alberto Tomba, dwóch doskonałych alpejczyków o jakże różnych osobowościach. Pasją tego pierwszego (zdobył złoto i brąz) oprócz sportu jest religia, uwielał Jana Pawła II i bardzo często pielgrzymuje do Lourdes, drugi złoty medal dosłownie wymknął mu się z rąk, gdy w decydującym przejeździe,

zupełnie nie zagrożony przewrócił się na ostatniej bramce Tomba vel Bomba (dwa złote medale) to z kolei playboy, kolekcjonujący szybkie samochody i piękne dziewczyny. Za złoto w slalomie specjalnym otrzymał od ojca czerwone Ferrari, po sukcesie w gigancie usiłował "poderwać" Katarinę Witt i przegrał z kretelem.

- Elizabeth Manley, filigranowa (5 stóp, 105 funtów) tyczniarka z Kanady, której udało się nie lada sztuką rozdzielenia dwóch faworytek Debbi Thomas i Katariny Witt, doprawdy, trudno uwierzyć, że zaledwie parę miesięcy temu, Manley borykała się z poważną chorobą nerwową.

- Eddie (The Eagle) Edwards, skoczek rodem z Anglii, który choć zajmował ostatnie miejsca, podbił serca wszystkich kibiców i sportowców. Dla wielu uosabia on to, w co wierzył kiedyś Pierre de Coubertin i co w dzisiejszym sporcie schodzi jakby na dalszy plan, że mianowicie na Olimpiadzie równie ważne jak zwycięstwo jest sam start, sam udział.

Inną, ciemniejszą stroną każdego Igrzysk, są najrozmaitsze skandale. Nie brakło ich także w Calgary. Ich kaliber był oczywiście bardzo różny od wycofania z pokazów dawnych mistrzów jazdy figurowej - małżeństwa Protopopov (ponieważ kiedyś "uciekli" oni na Zachód (fakt niedopuszczenia ich do pozakonkursowej gali, należy uznać za przesadną kurtuazję pod adresem sowieckiej ekipy), poprzez idyotyczną historię ze strojami kanadyjskich alpejczyków (zapomniano o tescie na przepuszczalność powietrza, co w sumie

równało się dyskwalifikacji całej ekipy), aż do afery ze środkami dopingującymi.

Ta ostatnia niestety dotyczyła polskiej ekipy, ściślej zaś hokeisty Jarosława Morawieckiego. Właściwie, z punktu widzenia kibica oglądającego olimpiadę, trudno wyobrazić sobie bardziej przykrą sprawę, niż ta gdy oto w sporej liczbie (2500) atletów z 57 krajów, znajdując kogos, kto próbował nieuczciwych machinacji i ten ktoś okazuje się krajaniem. Cały ten incydent można wyjaśnić na milion sposobów, a i tak pewnie prawda leży gdzieś z boku. Irytuje mnie to, że przyjęto najpodlejszy i najgłupszy wariant wyjaśnienia. Nie wierzę, by Morawieckiemu podano testosteron w polonijnym ośrodku kulturalnym, by mu go złośliwie podrzuciono w jakimkolwiek miejscu wioski olimpijskiej. Dywersja?, sabotaż? - komu i po co byłoby to potrzebne? Przypomina mi się przypadek sztangisty Kaczmarka, który swój złoty medal z Montrealu musiał potem zwrócić, bo "troskliwi" działacze faszerywali go substancjami, o których on sam nie miał najmniejszego pojęcia.

Morawiecki był niewątpliwie zawodnikiem kluczowym dla ekipy, mógł przesądzić losy niejednego spotkania - szczególnie wtedy gdy jego wytrzymałość była kilkakrotnie większa. W tym sensie komuś mogło się opłacać ryzyko wyrwykowego badania, w końcu co znaczy kariera jednego sportowca, kiedy w perspektywie rysują się zaszczyty, order, awanse. No, a w ostateczności wszystko można zważyć na dywersantów, wszak olimpiada nie dzieje się w Moskwie.

EUROPEJSKIE PUCHARY

W ubiegłą środę na europejskich boiskach rozegrano pierwszą rundę pucharowych ćwierćfinałów. Oczywiście największą uwagę skupił jak zwykle Puchar Krajowych Mistrzów, gdzie doszło, jak niektórzy twierdzą, do przedwczesnego finału pomiędzy Bayerem Monachium i Realem Madryt. To doskonałe, obfitujące w niezwykle dramatyczne momenty spotkanie zakończyło się minimalnym zwycięstwem Bayernu 3-2. Jeszcze na trzy minuty przed końcowym gwizdkiem wynik brzmiał 3-0 (Plugler, Eder, Wohlfarth), co stawiało Hiszpanów w bardzo trudnej sytuacji przed rewanżem w Madrycie. Na szczęście dla nich, najpierw Butrageno (w mistrzostwach świata w meczu z Danią strzelił 4 bramki), a w minutę później meksykański internacjonal Hugo Sanchez, strzelili bramki, które diametralnie odwróciły nastroje sympatyków obu drużyn. W rewanżu wszystko jest oczywiście możliwe, tym bardziej, że Real stracił dwóch zawodników (czerwone kartki), niemniej własny stadion i 100 tys. fanatycznych kibiców, faworyzują jednak Hiszpanów.

W pozostałych meczach uzyskano następujące rezultaty (gospodarze wymieniani w pierwszej kolejności):

Puchar Krajowych Mistrzów:
Steaua Bukareszt 2, Glasgow Rangers 0
Bordeaux (Francja) 1, PSV Eindhoven 1
Benfica 2, Anderlecht 0

Puchar Zdobywców Pucharu:
Atalanta (Włochy) 2, Sporting Lizbona 0
Mechelen (Belgia) 1, Dynamo Minsk 0

Olympique Marsylia 1, Rovaniemi (Finlandia) 0
Young Boys Berno vs Ajax - mecz nie odbył się z powodu zimy.

Puchar UEFA
Panathinaikos (Grecja) 2, FC Bruges 2
Bayer Leverkusen 0, Barcelona 0
Espanol 2, Vitkovice (Czechosłowacja) 0
Verona (Włochy) 0, Werder Bremen (RFN) 1

A TO CIEKAWIE

ZWIERZĘTA SZYBSZE

Mimo coraz doskonalszych metod treningowych, mimo świetnych metod selekcji biegaczy, wciąż jeszcze człowiek jest w stanie przescignąć tylko niewiele gatunków zwierząt. Oczywiście teoretycznie, ponieważ rzadko się zdarza, by człowiek ścigał się ze zwierzętami. Jesse Owens, najślyniejszy biegacz berlińskiej Olimpiady 1936, pokonał na Kubie o 15 metrów konia wyscigowego, ale na dystansie 220 jardów.

Jean-Claude Armen, francuski antropolog opublikował niedawno dane, z których wynika, że najszybszym mieszkańcem ziemi

jest gepard (115 km/godz), a dopiero po nim amerykańska antylopa (97) i gazela (88). Kon wyscigowy osiąga średnio 69,6 km/godz, natomiast ogar - 67 km/godz.

Najszybszym człowiekiem wszechczasów jest Bob Hayes, który na Olimpiadzie w Tokio uzyskał 41,66 km/godz, podczas biegu sztafetowego 4x100 m. Drugie miejsce należy do Carla Lewisa (Los Angeles), który pobiegł z prędkością 40,27 km/godz. Natomiast Ben Johnson, ustanawiając rekord świata na 100 m, osiągnął 33,18 km/godz i znalazł się na 9 miejscu.

KRÓTKO

• Wayne Gretzky ustanowił kolejny, wspomniał rekord hokejowej ligi NHL. W meczu z Los Angeles Kings po raz 1050-ty asystował przy zdobyciu gola, co pozwoliło mu zdystansować dawnego rekordzistę Gordie Howe'a. Gretzky potrzebował do ustanowienia tego rekordu zaledwie 9 sezonów, podczas gdy Howe grał w NHL 27 lat i konczył swą karierę dobiegając pięćdziesiątki.

• Odbyło się szereg turniejów tenisowych, w których m.in. triumfowali

- Martina Nawratilowa (Virginia Slims of Washington) po kolejnym - 23. cim - zwycięstwie nad swą deblową partnerką Pam Shriver 6-0, 6-2,
- Steffi Graf (U.S. Women's

Hardcourt Championships w San Antonio) po pokonaniu Kateriny Maleevej 6-4, 6-1, Graf nie przegrała meczu od wrzesniowego finału z Nawratilową w U.S. Open.

- Tim Mayotte (U.S. Pro Indoor w Filadelfii, po raz drugi z rzędu) po uporaniu się z Australijczykiem Fitzgeraldem 4-6, 6-2, 6-2, 6-3.

HELEN KELESI

• Tymczasem w Kanadzie ogłoszono zdobywców nagród fundowanych rokrocznie przez Tennis Canada (tutejszy związek

tenisowy) dla najlepszych graczy tego kraju. Za najlepszą tenisistkę 1987 roku uznano Helen Kelesi z Toronto, a za najlepszego tenisistę Granta Connell z Vancouveru. Wśród laureatów zabrakło tym razem Andrzeja Sznajdera, aktualnego mistrza Kanady, którego w ubiegłym roku ogłoszono graczem największego progresu (Most improved).

• W biegu zjazdowym o Puchar Świata kobiet rozegranym w Aspen, Colorado, triumfowała Szwajcarka Brigitte Dertli. Faworytki tego biegu - Walliser, Schneider i Gafner (wszystkie ze Szwajcarii) w ogóle nie wystartowały wskutek poważnych kontuzji odniesionych w trakcie treningowego przejazdu. Kanadyjki ponownie rozczarowały najlepsza z nich Karin Lee zajęła 6. miejsce, a Karen Percy i Laurie Graham zostały zdyskwalifikowane.

• Sensacją torontonskiej prasy stał się ostatnio konflikt w kwaterze ulubieńców naszego miasta - baseballowej drużyny Blue Jays. George Bell, wspomniał partner (nie znajduję lepszego tłumaczenia dla słowa "hitter"), który podpisał niedawno kontrakt na blisko \$2 mln rocznie, na wieść, że zmienia mu się funkcję w zespole,

oświadczył, że jest to objaw głupoty i wystarczający powód, żeby wykonać trenera. Wykanczać miał naturalnie Bell. Do "egzekucji" na szczęście nie doszło, a sam Bell po rozmowie w cztery oczy z tymże trenerem, stał się najpotulniejszym zawodnikiem Gazety nie wspominając jakich to argumentów użył coach Jim Williams.

CZAS ROZSTANIA

W ubiegłym tygodniu po raz ostatni prowadziłem "rubrykę sportową". Przez ponad rok dzieliłem się swoimi wrażeniami sportowymi z Wami - Drodzy Czytelnicy. Niestety, nadmiar obowiązków nie pozwala mi na kontynu-

owanie regularnej współpracy z "Echem-Tygodnikiem Polskim". Obecnie, chciałbym poświęcić swój czas nowo powstałemu "Kulisom Sportu". Przy okazji chciałbym podziękować Grażynie Farmus za dużą pomoc od strony organizacyjnej, przy powstawaniu "KS". Zapewne jeszcze nie raz na łamach tej popularnej gazety, jaką jest bez wątpienia "E-TP", ukaza się moje sportowe publikacje.

ADAM POLANSKI